

Titulars

Esdeveniments més rellevants dels mesos:

1. JUSTÍCIA I CONSTRUCCIÓ DE PAU

- Les negociacions de pau entre el Govern del Sudan i el grup armat Justice and Equality Movement s'aplaquen durant dos mesos.
- El Govern filipí declara la seva intenció de signar un acord de pau amb el MILF abans de que el 2010 finalitzi el mandat de la presidenta, Gloria Macapagal Arroyo.
- El PKK amplia l'alto al foc fins el 15 de juliol i renova la seva crida per a una solució dialogada que posi fi al conflicte.

2. JUSTÍCIA INTERNACIONAL: CORT PENAL INTERNACIONAL (CPI)

- La CPI confirma les acusacions contra l'ex vicepresident de la República Democràtica del Congo, Jean-Pierre Bemba Gombo, per crims de guerra i crims contra la humanitat.
- La CPI rebutja l'intent de German Katanga, de l'ex cap de la milícia de la República Democràtica del Congo de que es retirin tots els càrrecs en contra seu.
- La CPI reinicia el judici a Thomas Lubanga, empresonat a Holanda des de març del 2006.
- El president del Sudan, Omar al-Bashir, desafia a les autoritats amb un viatge a Zimbabwe per assistir a la cimera de líders africans.

3. TRIBUNALS PENALS INTERNACIONALS *AD HOC*

- L'advocat defensor de Radovan Karadzic declara que disposa de proves que demostren que Richard Holbrooke, enviat especial de l'ONU a l'ex Iugoslàvia els anys noranta, va prometre immunitat al seu client.
- El Tribunal Penal Internacional per a Rwanda condemna a 30 anys de presó a l'ex cap del Gabinet del Ministeri de l'Interior, Calixto Kalimanzira, per càrrecs de genocidi.
- Els advocats de Charles Taylor volen que el Tribunal de La Haia retiri els càrrecs contra l'ex senyor de la guerra.

4. TRIBUNALS PENALS MIXTES, HÍBRIDS O INTERNACIONALITZATS

- Las Cambres Extraordinàries en les Corts de Cambotja dictaminen que l'ex Khmer Roig Kaing Guek Eav (alies Duch) ha estat detingut il·legalment durant els darrers 10 anys.
- Les Cambres Extraordinàries en les Corts de Cambotja deneguen la segona sol·licitud d'Ieng Thirith de ser posat en llibertat sota fiança.

5. JUSTÍCIA ORDINÀRIA I SISTEMES TRADICIONALS DE JUSTÍCIA

- Un tribunal especial serbi per a crims de guerra acusa a 17 ex membres de l'Exèrcit d'Alliberació de Kosovo pels crims comesos contra civils el 1999.

6. LLEIS D'AMNISTIA

- El Govern de la República Democràtica del Congo concedirà amnistia als grups rebels i a les milícies de les províncies del nord i sud de Kivu.
- El president Umaru Yar'Adua signa l'amnistia pels insurgents del Delta del Níger que entreguin les armes i cessin les hostilitats.
- El president de Sri Lanka concedeix el perdó a 585 desertors militars que es trobaven detinguts a la presó principal de Colombo.
- Turquia es nega a concedir una amnistia general al PKK.

7. COMISSIONS DE LA VERITAT I ALTRES COMISSIONS

- La Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria publica el seu informe final sobre el conflicte civil liberianès.

8. REPARACIONS

- El Govern de Brasil demana perdó per les tortures que varen patir 44 camperols sota el règim militar que va dominar el país de 1964 a 1985 i anuncia compensacions per a les víctimes.

1. JUSTÍCIA I CONSTRUCCIÓ DE PAU

Àfrica

BURUNDI: El representant executiu del secretari general de l'ONU al país, Youssef Mahmoud, compareix davant del Consell de Seguretat de l'ONU on fa un repàs dels avenços aconseguits en la posada en marxa de l'acord de pau i de la celebració d'eleccions durant l'any 2010. L'abril les Forces Nationales de Liberation (FNL) van iniciar formalment el procés de desarmament i es van inscriure com a partit polític. Des de llavors 3.500 antics combatents de les FNL s'han integrat als cossos de seguretat de l'Estat, al voltant de 11.000 adults associats al grup armat s'han registrat i han rebut assistència com a part del procés de DDR, i prop de 340 de menors, separats de les FNL durant el procés de DDR, s'han reunificat amb les seves famílies. Entre les qüestions més importants es pot destacar que 24 líders del grup armat han estat nomenats per ocupar càrrecs en l'administració de l'Estat. A més, segons Mahmoud, el clima polític també ha experimentat millores durant l'any, com a exemple l'establiment de la Comissió Electoral Nacional Independent. No obstant això, Mahmoud ha manifestat la seva preocupació en relació amb la persistent intervenció en les activitats de l'oposició política, en alguns casos de forma violenta, per part de la policia, els serveis d'intel·ligència i representants locals del Govern. *(JCP) UN, 09/06/09*

La Iniciativa Regional de Pau per a Burundi estableix una nova estructura per supervisar l'aplicació de l'acord de pau firmat l'any 2006, ratificat el desembre de 2008 i l'aplicació del qual s'està fent efectiva des d'abril de 2009. La nova estructura s'anomena Partnership for Peace in Burundi (PPB) i estarà vigent fins el desembre de 2009. Segons Dumisani Kumalo, membre de l'equip mediador sud-africà, la seva finalitat és promoure la pau i contribuir a crear un ambient favorable per a la celebració de les eleccions de 2010. El PPB estarà format per representants del Directori Polític, que ha guiat el procés de pau, el Bureau Intégré

des Nations Unies au Burundi (BINUB) i membres de la Conferència Internacional per a la regió dels Grans Llacs (ONU i Unió Africana). No obstant això, diversos analistes han expressat el seu escepticisme sobre el fet que es completi la posada en marxa de l'acord d'alt al foc, a causa de l'existència d'alts nivells de criminalitat i han assenyalat que encara que es produeixi la integració dels membres de les Forces Nationales de Liberation (FNL), encara hi ha nombrosos combatents sense desmobilitzar al país. (JCP) *ABP, 28/05/09; IRIN, 29/05/09*

Milers de persones relacionades amb l'antic grup armat d'oposició Forces Nationales de Liberation (FNL) haurien quedat excloses del procés de desmobilització i reinserció en l'exèrcit, segons fonts locals, el que suposaria una greu amenaça per al procés de pau. El líder del FNL, Agathon Rwaswa, que recentment va fer entrega oficial de les seves armes i uniformes, ha assegurat que existeixen uns 21.000 efectius pertanyents al FNL que s'han d'acollir al procés de desmobilització, si bé de moment només 8.500 han estat reconeguts (dels quals 3.000 tenen previst integrar-se a la policia i uns altres 5.000 comptar amb paquets de desmobilització) per la qual cosa uns 10.000 ex combatents quedarien suposadament fora de l'esmentat procés. De la mateixa manera, la quantitat atorgada als desmobilitzats (uns 80 dòlars) ha estat considerada com a insuficient entre els integrants del grup, mentre que d'altres asseguren que alguns membres encara no han rebut res. Per la seva part, organitzacions civils locals com la (Association for the Protection of Human Rights and Detained Persons (APRODH) asseguren que les expectatives generades pel procés de desarmament han contribuït a sobredimensionar el nombre de beneficiaris i han assenyalat l'existència de diferències internes al si del grup. Una altra de les principals preocupacions en el procés és en relació amb l'escàs nombre d'armes (unes 722) entregades a les autoritats. (JCP) *IRIN, 29/05/09*

NÍGER: El Movement of Niger People for Justice (MNJ), principal grup tuareg de Níger, declara que no es desarmarà fins que es negociïn les seves exigències polítiques amb les autoritats. El grup vol que les esmentades negociacions es duguin a terme en terreny neutral. El president Mamadou Tandja va celebrar una reunió a Agadez amb tres grups rebels tuareg que va marcar una fita per ser la primera vegada que es reunia amb qui havia qualificat de bandits i traficants de droga. Les converses es van celebrar sota els auspicis del líder libi Moamer Kadhafi, mediador en el conflicte, que el dia 15 de març va fer una crida als rebels perquè abandonessin les armes. El MNJ també demana que s'aixequi l'estat d'excepció a la zona en conflicte al nord del país, que s'alliberi els qui han estat arrestats durant el conflicte i que es posi fi a les hostilitats. Els tuareg exigeixen la integració de més combatents a les forces de seguretat i una major part dels beneficis que es derivin de les mines d'urani que hi ha al territori. Els dos altres grups tuareg que es van escindir - el Front of Forces for Recovery (FRP) i el Niger Patriotic Front (FPN), han presentat demandes similars. (JCP) *AFP, 13/05/09*

NIGÈRIA: Usman Yusuf, coronel de l'exèrcit de Nigèria informa que ha iniciat converses directes amb els rebels perquè aquests abandonin les armes. Es tracta del primer reconeixement públic que es fa des de que existeixen converses militars amb els rebels i des que el president del país va oferir amnistia a aquests últims. Les converses podrien ser un primer pas per alleugerir les tensions que han paralitzat entre 500.000 i 1 milió de barrils diaris de petroli al país. El president Umar Yar'Adua ha reiterat l'oferiment d'una amnistia i ha indicat que els detalls de la mateixa es donaran a conèixer la propera setmana. (JCP) *EasyBourse.com, 20/06/09*

SUDAN (DARFUR): Les negociacions de pau entre el Govern i el grup armat Justice and Equality Movement (JEM) que s'estan duent a terme a Doha (Qatar) s'ajornaran durant els pròxims dos mesos. El grup armat ha al·legat que l'Executiu no ha aplicat cap de les mesures de construcció de confiança acordades, com l'alliberament de presoners de guerra. Per la seva part, l'Executiu ha concretat que

l'alliberament dels detinguts es realitzarà en la mesura que progressin les negociacions de pau. *(JCP) Sudan Tribune, 19/06/09*

L'agència estatal de notícies de Qatar informa que el Govern sudanès i el grup armat JEM han reprès les negociacions de pau a Doha. El ministre d'exterioris catari, Ahmad al-Mahmood, ha instat a les parts a resoldre el conflicte el més aviat possible. *(JCP) Reuters, 07/05/09*

UGANDA: El president ugandès, Yoweri Museveni, afirma que Joseph Kony, líder del Lord's Resistance Army (LRA), està enviant novament missatges indicant la seva voluntat d'assolir un acord de pau i sol·licitant un alto el foc. En paral·lel, un lobby nord-americà anuncia que reunirà prop de 2.000 persones al Capitoli, a Washington, el pròxim dia 23 de juny per exigir al president dels EUA, Barack Obama, que posi fi al conflicte que duu a terme el LRA contra la població civil a la zona entre RD Congo, Sudan Meridional i nord-oest d'Uganda i proporcionï assistència urgent a les comunitats afectades per la violència. El lobby, anomenat Resolve Uganda, ha dissenyat una jornada de reflexió que s'ha convertit el dia de pressió més important de la història d'EUA focalitzat en una qüestió africana. D'altra banda, el principal partit opositor ugandès, Forum for Democratic Change (FDC), ha instat al Govern a reobrir les converses de pau amb el LRA per resoldre el conflicte del nord del país mitjançant les vies pacífiques. El FDC ha afirmat que el Govern ha relaxat la seva actitud respecte a l'amenaça del LRA ja que el grup està duent a terme les seves activitats als països veïns. L'oposició ha destacat que el LRA encara continua sent prou fort per cometre atacs contra la població civil, pel que Uganda no pot afirmar que el problema del LRA ja està resolt perquè al nord del país no hi ha actes de violència armada. Finalment, una responsable del Consell de l'UE, que ha sol·licitat mantenir l'anonimat, ha afirmat que Uganda ha de prioritzar la reobertura de les converses de pau amb el LRA per posar fi a l'amenaça de la rebel·lió sorgida al seu país i que ara ha estat exportada als països veïns (nord-est de RD Congo i sud del Sudan). En aquest sentit, la responsable europea ha assenyalat que l'objectiu de l'UE serà intentar revitalitzar el procés de pau entre el LRA i el Govern en el marc de pau que es va dissenyar a Juba, per dur a terme la seva implementació. A més, un general francès ha afirmat des de París que els que proposen l'ús exclusiu de la força militar per acabar amb els rebels estan equivocats perquè les victòries en els camps de batalla no posen fi als conflictes armats, destacant que la pressió militar ha de venir acompanyada de solucions polítiques. *(JCP) Monitor, 15/06/09; Resolve Uganda, Global Insight, 19/06/09*

AMÈRICA

COLÒMBIA: En el marc del I Congrés Internacional de Desarmament, Desmobilització i Reintegració (DDR), el president Álvaro Uribe assegura que a Colòmbia no hi ha espai per concedir amnistia o indult a les guerrilles, en un eventual procés de pau. El mandatari assenyalava que no és possible distingir entre el guerriller i el paramilitar per donar un tractament més favorable a qualsevol dels dos, i puntualitza que la mateixa llei de justícia i pau que regeix per als paramilitars desmobilitzats regirà per a les guerrilles que es desmobilitzin, l'Alt Comissionat per a la Pau, Frank Pearl, reclama a la societat i en especial al sector empresarial, un major compromís per ajudar a 'resocialitzar' els 50.700 ex integrants de grups armats que encara no s'han desmobilitzat. Uribe assenyalava que la passivitat i la indiferència social davant aquestes realitats, poden fer fracassar els esforços del Govern de desarmar als insurgents i comporten el risc que els desmobilitzats reprenguin les armes i les pràctiques violentes si no se'ls ofereixen oportunitats. Així mateix, Frank Pearl comunica que ha firmat una Carta d'Intencions amb l'Assessor Presidencial per a la Pau de les Filipines, per tal de compartir coneixements, experiències i bones pràctiques relacionades amb experiències mútues de construcció de pau, aplicació d'iniciatives de cooperació tècnica que beneficiïn la recerca de la pau en ambdós països i lliçons que resultin de la facilitació d'altres països i d'organitzacions internacionals

per enfrontar reptes similars als de Colòmbia i les Filipines. (JCP) *El Tiempo, CMI - Tv, Presidència, 08 - 15/05/09*

El Cardenal Darío Castrillón, qui presideix la Comissió Pontifícia Església Avui, revela des de la Ciutat del Vaticà haver rebut trucades de portaveus de les guerrilles de les FARC i de l'ELN, en les quals li van expressar la seva voluntat de treballar en la recerca de camins de solució política al conflicte social i armat. El prelat informa que ha conversat sobre aquest tema amb el president Uribe, qui es va mostrar receptiu i li va demanar que continués la tasca de buscar acostaments amb les guerrilles. Entretant, el Comando Central de la guerrilla de l'ELN, a la seva carta de resposta que dirigeix a Colombians i Colombianes la Pau (CCP), planteja que no hi hauran temes vetats en el marc d'un eventual procés de diàleg i negociació i destaca la seva disposició a què es tractin a la taula els temes del segrest, la desaparició forçada i els presos polítics. En la missiva insisteixen que tots els sectors de la societat han de tenir un paper protagonista, en el moment de construir els continguts per a la solució política. Finalment adverteixen que no acceptaran condicions prèvies, en al·lusió directa a la interposada per l'anterior Alt Comissionat per a la Pau Luis Carlos Restrepo, qui va exigir la concentració dels combatents i militants de l'ELN i les seves corresponents identificacions, per materialitzar una cessació de focs i hostilitats. (JCP) *El Colombiano, Insurrecció - ELN, CMI - Tv, 08 - 15/05/09*

ÀSIA

FILIPINES: El Govern declara la seva intenció de firmar un acord de pau amb el MILF abans que el 2010 finalitzi el mandat de la presidenta, Glòria Macapagal Arroyo, i ofereix la represa de les converses de pau si prèviament es firma un acord de cessació d'hostilitats supervisada per l'International Monitoring Team. El Govern també declara que, malgrat l'augment de la violència, en els últims mesos ha mantingut contactes informals amb el MILF. A més, sol·licita la participació de l'Organització de la Conferència Islàmica en la resolució del conflicte per considerar que serà molt difícil aconseguir un acord definitiu en un format de negociacions bilaterals. (JCP) *Manila Estàndard, 10/06/09; Thai Press Reports, 03/06/09*

El Govern declara que només està esperant la resposta del Govern malaisi, facilitador del procés de pau, per reprendre les converses amb el MILF. (JCP) *BBC, 22/05/09*

El MILF declara que no serà possible apropar posicions amb el Govern durant l'actual mandat de Glòria Macapagal Arroyo, que acusen d'haver fracassat en l'intent de resoldre el conflicte a Mindanao i de la qual consideren que el seu principal llegat és la continuació de la guerra. D'altra banda, un membre de l'antic equip negociador del Govern, Rudy Rodil, declara que abans de les eleccions de maig de 2010 serà impossible la firma d'un acord de pau. Segons Rodil, la principal dificultat per a la represa de les converses de pau és la insistència del MILF al Memoràndum d'Entesa sobre els territoris ancestrals del poble moro. A més, considera inevitable la modificació de la Constitució per donar cabuda a un eventual acord amb el MILF. (JCP) *Business World, 13/05/09; BBC, 12/05/09*

El secretari general de l'Organització de la Conferència Islàmica insta el Govern filipí a aplicar plenament l'acord de pau firmat amb el MNLF el 1996. En els últims mesos, l'OCI ha facilitat diverses reunions de treball entre representants del Govern i del MNLF per desenvolupar els continguts de l'esmentat acord. (JCP) *BBC, 09/05/09*

La Policia fa pública una ordre de detenció contra el líder i fundador del NPA, Jose María Sison, i contra el portaveu del NDF, Gregorio "Ka Roger" Rosal, per la seva presumpta participació en l'assassinat d'un

periodista el desembre de 2003 i ofereix abundants recompenses per l'arrest d'ambdós líders. L'actual cap del grup negociador del NDF, Luis Jalandoni, ha acusat el Govern d'instigar políticament les acusacions, de no voler reprendre les converses de pau i de no respectar l'Acord sobre Seguretat i Garanties d'Immunitat (conegut com a JASIG, per les seves sigles en anglès). (*JCP*) *Inquirer*, 07 i 09/05/09

El Govern declara que efectius d'Egipte i Síria podrien incorporar-se a l'International Monitoring Group, que supervisa l'acord d'alto el foc firmat el 2003 i que actualment, després de la retirada de Malàisia, està liderat per Brunei. Dies abans, la presidenta, Glòria Macapagal Arroyo, havia declarat que Síria podria jugar un paper important en el procés de pau a Mindanao. La presidenta va realitzar aquestes declaracions a Damasc, on a finals de maig se celebrarà una cimera de l'Organització de la Conferència Islàmica (OCI). El Govern filipí sol·licita des del 2003 l'estatus d'observador en l'esmentada organització, que actualment només reconeix el MNLF com a representant legítim de la població musulmana a les Filipines. El MILF s'oposa a que es reconegui les Filipines com a observador de l'OCI abans que es resolgui el conflicte a Mindanao. (*JCP*) *BBC*, 05 i 09/05/09; *Business World*, 07/05/09

ÍNDIA

El Fòrum per a la Reconciliació Naga anuncia la firma d'un acord entre les diferents faccions de l'insurgència naga, "Pacte de Reconciliació". El document ha estat firmat pels dirigents dels principals grups armats d'oposició nagas, el NSCN-IM, el Govern Federal de Nagalandia (creat el 1956 per la primera organització insurgent naga, el NNC), i el GPRN/NSCN (establert pel NSCN-K). El mes d'agost les tres organitzacions faran una reunió a Dimapur en la qual esperen establir un pla d'acció per a la reconciliació naga. El ministre d'Interior de Nagalandia ha expressat la seva satisfacció per aquest acord assenyalat que es tracta d'un èxit important per a la consecució de la pau a la zona. (*JCP*) *United News of Índia*, 16/06/09

El grup armat d'oposició NSCN-K afirma que està preparat per iniciar negociacions de pau formals amb el Govern de l'Índia, vuit anys després d'haver assolit un acord d'alto el foc amb Delhi. Un portaveu del grup armat que es troba a la capital índia per dur a terme contactes amb el Govern, ha assenyalat que davant de la impossibilitat que els conflictes interns entre l'insurgència naga es resolguin -amb referència als enfrontaments entre el NSCN-IM i NSCN-K, que en els últims cinc anys han causat més de 500 morts-, el grup armat ha decidit iniciar una aproximació a l'Executiu indi. El NSCN-K s'ha mostrat disposat a no establir cap precondition per al diàleg i ha afirmat que qüestions com la sobirania poden ser discutides a la taula de negociació, però sense que es converteixin en un obstacle per a l'inici de les negociacions. (*JCP*) *Hindustan Times*, 04/06/09

EUROPA

El PKK estén el seu alto el foc fins el 15 de juliol i renova la seva crida a una solució dialogada per finalitzar el conflicte. En el seu comunicat, el grup reconeix que s'han donat les condicions positives per estendre l'alto el foc i planteja la possibilitat que es prorrogui després fins a l'1 de setembre si observen reaccions adequades per part del Govern cap a la resolució del conflicte. No obstant això, el PKK es reserva el dret a la defensa pròpia durant tot aquest període. En aquest sentit, si bé el grup es fa eco de les últimes declaracions del president turc, reconeixent la qüestió kurda com el tema més important per al país, critiquen que per part de l'Estat no s'ha formulat cap pas concret sobre la manera en com abordar la qüestió. Per la seva part, el PKK anuncia que l'agost el líder del grup, Abdullah Ocallan (a presó d'alta seguretat des de 1999), presentarà una fulla de ruta sobre un possible procés de diàleg, que serà elaborat tenint en compte les opinions de diverses institucions kurdes, segons explica el comunicat. El grup armat insta els partits

polítics de Turquia a comprometre's amb la recerca d'una solució negociada. També assenyala que una resolució pacífica i democràtica requereix de bona fe per totes les parts implicades. Per això, demana l'Estat que no dugui a terme atacs armats i li requereix també que cessi la persecució contra el partit pro kurd DTP. *(JCP) KCK a Kurdish Info, 01/06/09; Today's Zaman, 01/06/09*

El líder del PKK Murat Karayilan fa una crida al Govern per buscar una solució de diàleg que posi fi al conflicte armat i destaca que existeix una oportunitat per a la pau. En una entrevista amb el diari Milliyet, Karayilan destaca que el Govern no hauria de delegar el problema a l'Exèrcit. Segons Karayilan, és possible deixar de banda l'ús de les armes en relació amb la qüestió kurda i insta el Govern a mostrar comprensió. Al seu torn, Karayilan planteja que hi ha hagut alguns canvis en l'Exèrcit i que aquest ja no és com en etapes passades. No obstant això, subratlla que hi ha deficiències en l'àmbit polític, de falta de lideratge. Així mateix, Karayilan indica que si el Govern realitza algun gest d'obertura, també el grup armat adoptarà mesures. En relació amb l'àmbit polític kurd, el líder del PKK planteja que malgrat el període de distensió iniciat pel PKK en el context de les eleccions locals, el Govern ha emprès una matança política contra el DTP. Karayilan ha destacat també que no s'ha d'oblidar que el líder màxim del PKK, Abdullah Ocalan i uns altres 4.000 membres segueixen a presó. Segons Karayilan, el grup armat està insistint en l'àmbit polític i superat el cop de la detenció d'Ocalan el 1999, el grup no podrà eliminar-se perquè es recolza en les seves files i en les seves bases. A més, afirma que les polítiques dirigides a l'assimilació dels kurds han fracassat. Karayilan emfatitza que és possible aconseguir una solució política al conflicte i que es donen les condicions per a això, pel que diu que no es pot deixar passar aquesta oportunitat i que ha d'iniciar-se un procés de pau. Destaca la voluntat de diàleg del grup amb el Govern de manera directa, o si això no fos possible, de diàleg a través del partit pro kurd DTP o d'un "grup de savis". El líder militar del PKK també planteja que si no es resol el conflicte països oposats a l'entrada de Turquia a l'UE, com França o Alemanya, tindran més motius per oposar-se a ella, amb arguments d'incompliment de drets humans i llibertats. No obstant això, Karayilan ha manifestat que no abandonaran les armes fàcilment i que el seu grup és el principal garant del secularisme al sud-est del país i la principal garantia que el fonamentalisme islàmic no sembri arrels a la regió. *(JCP) Milliyet en BBC, 09/05/09*

El president de Turquia, Abdullah Gül, afirma que el principal problema del país és la qüestió kurda. Sobre això, ha manifestat que tots són conscients que hi pot haver avenços. Així mateix, ha destacat que Exèrcit, civils i serveis d'Intel·ligència tenen contactes més sovint i més obertament, creant un ambient favorable en el qual poden donar-se resultats positius. Segons Gül, existeix una oportunitat que no pot ser desaprovechada. D'altra banda, segons fonts del diari Today's Zaman, el Govern està preparant un paquet de mesures que inclou una nova aproximació i un nou impuls a la qüestió kurda, que inclouria aixecar les restriccions d'hores d'emissió en kurd a les televisions, establir centres d'estudis kurds a les universitats del sud-est de Turquia, completar el projecte de retorn de la població desplaçada pel conflicte, completar el projecte econòmic GAP i accelerar i reformar les mesures existents d'amnistia parcial -actualment subjectes a clàusules de cooperació amb el Govern, que el PKK considera traïció. *(JCP) Today's Zaman, 11/05/09*

El líder kurd que proposa posar fi als 25 anys de conflicte amb Turquia que s'ha cobrat 30.000 vides, creu que la seva oferta de pau és una oportunitat en tota una generació que les parts no han de deixar escapar. Aquest gest unilateral empeny Ankara, Bagdad i Washington a reexaminar l'estratègia utilitzada fins a la data i implica que el PKK retira l'objectiu de crear un estat independent a canvi d'una negociació que permeti posar fi a la guerra amb Turquia. En una entrevista amb The Times, Murad Karayilan, segon al comandament del PKK, ha declarat que els kurds no volen continuar la guerra i ha proposat una sèrie de mesures encaminades cap a la pau, entre les quals s'inclouen una cessació al foc immediat i l'inici de negociacions per posar fi a la guerra. *(JCP) TimesOnline, 26/05/09*

ORIENT MITJÀ

ISRAEL - PALESTINA: El primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, es reuneix a Washington amb el president dels EUA, Barack Obama, per discutir les perspectives de pau a Orient Mitjà. Obama ha manifestat el suport de la seva administració per una solució per a la creació de dos Estats, un d'israelià i un altre palestí. Netanyahu s'ha mostrat a favor d'una major autonomia però no de la creació d'un segon Estat, al·legant que si el Govern d'aquest cau a les mans de Hamas la seguretat d'Israel es veuria seriosament compromesa. Dins de la coalició política que dirigeix Netanyahu hi ha partits totalment oposats a aquesta solució, malgrat ser un objectiu acordat a Annapolis el 2007 durant l'administració Bush amb el suport d'Ehud Olmert i Mahmud Abbas. Segons Netanyahu qualsevol entitat palestina ha de tenir poders limitats i mancar d'exèrcit. Un altre dels temes tractats ha estat la construcció d'assentaments. EUA ha demanat que es paralitzi la seva propagació, una cosa a la que Israel es va comprometre en el full de ruta de 2003, però que el primer ministre ha rebutjat de ple. Finalment hi ha la qüestió de l'Iran. Ambdós països han denunciat el programa nuclear iranià i han acusat el Govern de voler desenvolupar armes nuclears pròpies convertint-se en un actor altament desestabilitzador a la regió. Tanmateix, l'administració Obama ha buscat l'acostament diplomàtic al règim iranià tant per frenar el seu programa nuclear com per comptar amb la seva cooperació per al conflicte de l'Afganistan, encara que no ha descartat l'augment de sancions contra Teheran si es nega a cooperar. Israel per la seva part, i malgrat desitjar una solució diplomàtica, no descarta cap tipus de mesures contra l'Iran si aquest prossegueix en el seu intent d'armar-se nuclearment. Netanyahu, tanmateix, es va mostrar partidari de reiniciar les negociacions de pau amb els palestins una vegada que aquests reconeguin l'existència d'Israel com a Estat jueu. Per la seva part, el president palestí Mahmud Abbas ha assenyalat que les seves dues condicions per al diàleg són frenar la construcció i ampliació d'assentaments jueus en territori palestí i permetre la creació d'un Estat palestí. *(JCP) Reuters, 18, 19, 24, 25/05/09; BBC, 24/05/09; AFP, 26/05/09*

El ministre d'Exteriors rus, Sergei Lavrov, afirma que dialogar amb Hamas és clau per aconseguir la pau a Orient Mitjà, després de reunir-se amb el seu líder, Khaled Meshaal, a Damasc (Síria) on viu com a exiliat polític. L'oficina del primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, ha declarat estar realment desconcertat per la decisió del govern rus de mantenir relacions amb un grup terrorista. Rússia va criticar recentment a Hamas per no fer prou per aconseguir la reconciliació amb el grup Fatah, liderat pel president palestí Mahmoud Abbas. Igualment, Hamas havia mostrat poc interès per l'anunciada conferència sobre Orient Mitjà que es preveu realitzar a Moscou, on Abbas serà el representant de Palestina. *(JCP) al-Jazeera, 24/05/09*

El president palestí, Mahmoud Abbas, s'entrevista amb el president egipci, Hosni Mubarak, i amb el president de la Lliga Àrab, Amr Moussa, per coordinar i fer avançar el procés de pau amb Israel. Segons Abbas, les consultes pretenen elaborar un pla àrab global que permeti resoldre els problemes d'Orient Mitjà, especificant que no es tractaria només de la qüestió palestina, sinó de l'ocupació israeliana en general. Abbas ha fet referència a la recent visita del rei de Jordània, Abdallah II, que es va reunir amb el president nord-americà, Barack Obama, afirmant que ho va fer en nom dels àrabs. Està previst que tant Abbas com Mubarak es reuneixin amb Obama en les pròximes setmanes. D'altra banda, el nou primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, s'ha entrevistat amb Mubarak i ha declarat que desitja que israelians i palestins visquin gaudint de pau, seguretat i prosperitat. Des de l'arribada al poder de Netanyahu, i especialment del seu ministre d'Exteriors d'extrema dreta, Egipte ha mostrat preocupació. *(JCP) Xinhua en Jeune Afrique, 07/05/09; BBC, 11/05/09*

Segons ha informat el diari Al-Quds al-Arabi, els Estats àrabs estan revisant elements del pla de pau de 2002 perquè Israel accepti l'establiment d'un Estat palestí desmilitaritzat. Els canvis també implicarien modificacions en el dret al retorn dels palestins dins d'Israel, qüestió que aixeca molta controvèrsia dins d'Israel. La mateixa font periodística ha indicat que els canvis es deurién a una sol·licitud del president dels EUA, Barack Obama. Tanmateix, el ministre de l'Interior israelià, Eli Yishai, ha declarat que cap intervenció àrab en unes negociacions de pau no podrien prosperar mentre no cessin les agressions provinents de Gaza. El pla àrab, proposat inicialment per Aràbia Saudita, contempla la normalització de relacions entre Israel i els Estats àrabs a canvi de la retirada israeliana dels territoris ocupats a partir de 1967. Recentment, el nou ministre d'Exteriors israelià, Avigdor Lieberman, va indicar que s'oposava a la iniciativa a causa de la demanda del dret al retorn. D'altra banda, el president palestí, Mahmoud Abbas, ha declarat que els palestins han complert totes les seves obligacions dins del marc del Full de Ruta, pel que en aquests moments la capacitat d'actuar estava a mans israelianes. *(JCP) Haaretz, 07/05/09*

PALESTINA: L'última ronda de negociacions entre Fatah i Hamas conclou al Caire (Egipte) sense aconseguir avenços. El mitjancer i cap del servei d'intel·ligència egipci, Omar Suleiman, ha mostrat la seva frustració després d'un any intentant arribar a un acord entre les parts, recordant a ambdós grups que mentre els palestins no aconsegueixin resoldre les seves diferències la causa palestina i el procés de pau veuran dificultats. Les negociacions per crear una força de seguretat conjunta a Gaza, que comptava amb el suport de Fatah, ha ensopegat amb l'oposició d'Hamas que tem que davant la falta d'acords sobre el repartiment del poder polític aquesta força sigui el germen d'un nou enfrontament entre els dos grups. La proposta d'Egipte per crear un comitè compost per representants d'Hamas i Fatah i unes altres tres formacions polítiques palestines ha estat rebutjada per ambdós grups. Aquest comitè tindria com a finalitat supervisar la reconstrucció de Gaza, modernitzar les forces de seguretat i preparar les eleccions presidencials i parlamentàries palestines previstes pel 25 de gener de 2010. Egipte ha informat que l'última ronda de negociacions se celebrarà el 5 de juliol, fixant el 7 de juliol com a data límit per arribar a un acord, encara que no ha informat de les accions que prendrà en cas que no s'aconsegueixi complir amb les previsions per a aquesta data. *(JCP) Reuters, 18/05/09*

2. JUSTÍCIA INTERNACIONAL: CORT PENAL INTERNACIONAL (CPI)

Tribunal Penal Internacional (TPI)

Segons l'opinió de Richard Goldstone, ex fiscal cap de la CPI, no hi ha res en l'actuació dels EUA a l'Iraq que constitueixi un crim de guerra o que pugui ser processat per la Cort. Goldstone declara que no creu que cap de les denúncies que ha llegit o escoltat contra els líders nord-americans s'apropi si més no al tipus de crims que investiga la CPI, com són el genocidi, els crims contra la humanitat i els crims de guerra. Així mateix, Goldstone, que també va ser fiscal cap del TPIY i del TPIR de 1994 a 1996 i que actualment lidera un equip de l'ONU que investiga les violacions al dret internacional, es mostra contundent quan se li pregunta si George Bush, Dick Cheney o Donald Rumsfeld podrien ser jutjats per la CPI pel seu paper en la invasió de l'Iraq i manifesta que la situació no pot comparar-se amb els casos que maneja la CPI. EUA no ha ratificat l'Estatut de Roma i, per tant, els ciutadans nord-americans poden ser jutjats per la Cort si cometen un crim prou greu que justifiqui una ordre d'arrest en un país que hagi firmat l'Estatut, sempre i quan els tribunals dels EUA no emprenguin acció sobre el cas, el qual, segons l'opinió de Goldstone, és improbable que ocorri en una democràcia com la nord-americana que sempre està disposada a demostrar la capacitat del seu sistema legal. *(OJ) RNW International Justice, 18/06/09*

La CPI nomena assessor especial per a la prevenció de crims a Juan E. Méndez, per maximitzar l'impacte de la tasca de la Cort i prevenir la comissió d'atrocitats massives. Méndez va presidir l'International Center for Transitional Justice i va ser assessor especial del secretari general de l'ONU sobre la prevenció del genocidi fins el 31 de març del 2007. Nascut a Argentina, on va ser detingut i va torturat entre 1975 i 1977, ha exercit l'advocacia en aquest país i als EUA. Durant la seva detenció, Amnistia Internacional va adoptar el seu cas per considerar-lo pres de consciència. *(OJ) RNW International Justice, 22/06/09*

CONGO, REPÚBLICA DEMOCRÀTICA

CAS JEAN-PIERRE BEMBA: La Cort Penal Internacional (CPI) confirma les acusacions contra l'ex vicepresident de la República Democràtica del Congo, Jean-Pierre Bemba Gombo, per crims de guerra i crims contra la humanitat. La CPI considera que existeixen evidències de que Bemba va tenir responsabilitat en ordenar al seu grup armat, el Moviment d'Alliberament de Congo (MLC), que entrés en la República Central Africana per recolzar al líder d'aquest país Ange-Félix Patassé. Segons els magistrats, els combatents del MLC van cometre crims de guerra i de lesa humanitat durant aquesta operació, que va ser liderada per Bemba. Els càrrecs inclouen violació, assassinat i pillatge. El judici pels crims esmentats - perpetrats entre octubre de 2002 i març de 2003 - començarà en data pròxima encara no determinada. La Cort explica que també es van presentar acusacions de tortura, però que aquestes van quedar fora del procés perquè no existien suficients proves. Bemba va ser arrestat el maig de 2008 a Bèlgica i va ser traslladat el juliol del mateix any a la seu de la CPI a La Haia. *(OJ) UN, 16/06/09*

CAS GERMAIN KATANGA: La CPI rebutja l'intent de German Katanga, de l'ex cap de la milícia de la República Democràtica del Congo (RDC) que es retirin tots els càrrecs en la seva contra. El jutge Bruno Cotte rebutja l'argument que el cas no es pot admetre a tràmit perquè el mateix ja ha estat portat davant dels tribunals del seu país d'origen. Els advocats de Katanga al·leguen que la CPI només podria intervenir si els tribunals nacionals no estiguessin disposats o no poguessin investigar ni jutjar persones sospitoses d'haver comès crims de guerra. Cotte indica que existeix una clara manca de voluntat per part de la RDC de processar Katanga i afegeix que Kinshasa va declarar davant de la Cort que no havia obert cap investigació contra Katanga en relació amb els fets ocorreguts el 24 de febrer del 2003 a Bogoro, pel qual està sent processat per la CPI. Katanga està acusat d'haver comès crims de guerra, crims contra la humanitat, entre els quals s'inclouen la utilització de menors soldats, l'assassinat, la violació i l'esclavitud sexual. El judici a Katanga i a Mathieu Ngudjolo Chui, altres dels acusats, donarà inici el pròxim 24 de setembre. *(OJ) RNW International Justice, 14/06/09*

Quatre funcionaris congoleesos assisteixen a una vista de la CPI sobre presumptes crims de guerra comesos per Germain Katanga, àlies 'Simba', qui el febrer d'aquest any va presentar una moció en la qual demanava la Cort que dictés la inadmissibilitat del cas basant-se que la CPI només pot intervenir si els tribunals nacionals no estan disposats o no poden investigar o jutjar sospitosos de crims de guerra. Katanga va ser arrestat i traslladat a La Haia l'octubre del 2007 però assenyala que les autoritats congoleeses ja havien obert un procés en contra seu en els tribunals de la República Democràtica del Congo (RDC). Tanmateix, els congoleesos indiquen que aquest assumpte no és objecte d'investigació al país sinó que recau en la CPI. Katanga i Mathieu Ngudjolo Chui estan acusats d'haver organitzat una ofensiva a Bogoro, Ituri, en la qual van assassinar cents de persones i es va obligar moltes dones a sotmetre's a esclavitud sexual. Els altres dos acusats són l'antic cap de la milícia, Thomas Lubanga Dyilo i el senyor de la guerra Bosco Ntaganda, que es troba fugitiu. L'ex vicepresident de la RDC, Jean-Pierre Bemba, també es troba sota custòdia de la Cort, acusat de crims de guerra comesos per la seva milícia a la República Centreafricana. *(OJ) RNW International Justice, 02/06/09*

La CPI inicia les audiències públiques per estudiar els qüestionaments presentats per la defensa de Germain Katanga, comandant de la milícia congoleesa Força de Resistència Patriòtica d'Ituri. Es tracta de la primera vegada que la Cort accepta que es qüestioni si un cas ha o no de ser admès basant-se en el principi de complementarietat. La defensa sosté que a l'acusat se li han imputat pràcticament els mateixos càrrecs en els tribunals de la República Democràtica del Congo (RDC). El principi de complementarietat impedeix que la CPI investigui o processi a individus llevat que l'Estat en qüestió hagi estat veritablement incapaç o no tingui intenció d'investigar o processar el cas. Aquest principi anteposa els sistemes nacionals. Katanga enfronta tres càrrecs per crims contra la humanitat i sis per crims de guerra per l'assalt a Bogoro, a la província d'Ituri el febrer del 2003. El març de 2008, la CPI va decidir unir el seu cas al de Mathieu Ngudjolo Chui del Frente Integracionista Nacionalista, també acusat d'haver exercit un paper crucial en l'atac perpetrat contra Bogoro. *(OJ) HREA, 01/06/09*

KENYA: Kofi Anan, ex secretari general de l'ONU, insta a Nairobi a crear un tribunal que jutgi els responsables de la violència política el febrer del 2008 i adverteix que, en cas contrari, lliurarà a la CPI el sobre segellat que té en el seu poder amb els noms dels 10 responsables màxims del caos que va ocasionar la mort de més de 1.300 persones i que en va obligar unes altres 300.000 a fugir de les seves llars. Anan declara que manté converses amb dos dels líders i que ha deixat clar que si el tribunal no s'ha creat a finals d'agost d'aquest any, no li quedarà cap altra opció més per lliurar el sobre a la CPI. Es creu que el sobre conté els noms de diversos polítics i homes de negocis. Luis Moreno-Ocampo, fiscal de la CPI, ha iniciat les investigacions prèvies sobre el cas però Annan opina que seria preferible aplicar la justícia al propi país. A més del tribunal, el parlament va aprovar la creació d'una Comissió de la Veritat, la Justícia i la Reconciliació que investigui els abusos comesos des de la independència de Kenya el 1963 fins a febrer del 2008. Està pendent determinar la relació que existiria entre la Comissió i el tribunal. *(OJ) RNW International Justice, 12/06/09*

CAS THOMAS LUBANGA: La CPI reprèn el judici a Thomas Lubanga, empresonat a Holanda des de març del 2006 després de diversos entrebancs i controvèrsies. El judici a Lubanga va començar de manera molt poc prometedora ja que el primer testimoni, que havia estat reclutat per Lubanga quan era un nen, es va retractar de la seva declaració el mateix dia. Es creu que va témer per la seva seguretat quan tornés a la República Democràtica del Congo. Beatrice Le Fraper, assessora especial de Luis Moreno-Ocampo, fiscal cap de la CPI, ha declarat que s'han extret moltes lliçons d'aquesta experiència. Fraper agrega que va ser una experiència molt dolorosa per al menor però que era necessària i assenyala que el fiscal sempre ha volgut mantenir el mínim nombre de testimonis, per la qual cosa la CPI intenta utilitzar moltes proves documentals. *(OJ) RNW International Justice, 06/05/09*

El judici de Thomas Lubanga es reprèn amb el testimoni d'un ex líder de la regió d'Ituri que declara que Uganda va entrenar cents de combatents congoleesos, entre els quals se n'inclouien molts menors que més tard van passar a formar part de la milícia de Lubanga, que acceptava nens i nenes de qualsevol edat. El testimoni també informa que Lubanga venia mongetes al mercat de Bunia abans de convertir-se en el portaveu de les milícies Hema i de ser posteriorment president de la Unió de Patriotes Congoleesos (UPC, en les seves sigles en anglès). El nom del testimoni no s'ha revelat per protegir la seva identitat però ell mateix ha indicat que era un oficial d'alt rang amb un grup polític a la regió d'Ituri a la República Democràtica del Congo, on operava Lubanga si bé no era membre de l'UPC. El testimoni també ha declarat que Uganda entrenava els comandants a Jinja, a prop del Llac Victòria i que l'entrenament durava sis mesos i ha assenyalat que tots els soldats pertanyien a l'ètnia Hema. *(OJ) War Crimes Prosecution Watch, 05/05/09*

CAS LAURENT NKUNDA: El senyor de la guerra, Laurent Nkunda podria ser traslladat de Rwanda a un tercer país en espera que ambdues nacions resolguin temes jurídics pendents entorn del cas. La República Democràtica del Congo (RDC) vol que s'extradeixi Nkunda pels crims comesos durant els cinc anys de rebel·lió a l'est del país però Rwanda al·lega que la seva legislació no li permet lliurar algú a un país en el qual l'acusat podria ser condemnat a mort. El mes passat, l'advocat de Nkunda va presentar una demanda que no va prosperar contra Rwanda per considerar que el seu client estava detingut il·legalment. *(OJ) RNW International Justice, 06/05/09*

SUDAN

CAS OMAR EN-BASHIR: Els africans, que en el seu moment van ser grans partidaris de la CPI, opinen que estan sent el blanc de la Cort i demanen que la mateixa es traslladi a Tanzània, on l'ONU ha facilitat tota la infraestructura necessària. Durant la cimera de la Unió Africana (UA) celebrada la setmana passada, Líbia, el Senegal, Djibouti i Comoros van intentar convèncer els seus col·legues que es retiressin de la CPI, que el president de l'UA, Muammar Gaddafi, ha qualificat d'organització terrorista perquè ataca els africans però ignora les violacions de drets humans d'altres parts del món. L'UA ha votat en contra de retirar-se de la Cort però la majoria dels 30 països membres estan a favor que se suspengui l'ordre d'arrest contra Omar al-Bashir, president del Sudan. *(OJ) RNW International Justice, 11/06/09*

Els països africans signataris de la CPI no es retiraran d'aquest organisme malgrat la seva oposició a l'ordre d'arrest emesa contra el president del Sudan, Omar al-Bashir, però s'han negat a col·laborar amb la Cort. L'Àfrica és el continent amb major representació - 30 països - en la CPI. Representants de la Unió Africana (UA) es reuneixen a Addis Abeba per discutir l'acusació que pesa sobre al-Bashir i assolir un consens que permeti sol·licitar l'ajornament de l'ordre d'arrest contra el president. Els diplomàtics han informat a Reuters que únicament Líbia, el Senegal, Djibouti i Comoros han pressionat que els països membres de l'UA abandonin la Cort però que aquesta considera que l'acusació posa en risc els esforços per a assolir la pau a Darfur. L'expresident de Sud-àfrica, Thabo Mbeki, ha presentat una sèrie de recomanacions com a alternativa a l'ordre d'arrest. *(OJ) Reuters, 09/06/09*

El president del Sudan, Omar al-Bashir, desafia les autoritats amb un viatge a Zimbabwe per assistir a la cimera de líders africans que se celebra a les Cascades Victòria. Al-Bashir va viatjar a Qatar i a Etiòpia poc després que la CPI emetés una ordre d'arrest en contra seu el març d'aquest any però la Cort no té poders per procedir al seu arrest sinó que depèn estrictament que siguin els països els que arrestin sospitosos al seu lloc. L'ONU estima que des del 2003 han mort aproximadament 300.000 persones i més de 2.5 milions s'han vist obligades a desplaçar-se a Darfur. *(OJ) UPI.com, 07/06/09*

L'expresident de Sud-àfrica, Thabo Mbeki, informa que un equip de la Unió Africana (UA), que ell presideix, es reunirà amb la CPI malgrat l'oposició que existeix a l'ordre d'arrest emesa contra el president del Sudan, Omar al-Bashir. Mbeki declara que està en contacte amb el fiscal i que han acordat reunir-se malgrat que encara no poden indicar quines seran les recomanacions que l'equip formularà a la CPI. L'UA ha manifestat que l'ordre d'arrest pot posar en risc els esforços de pau a Darfur i vol que s'ajorni el dictamen. L'equip de l'UA ha recorregut el Sudan, el Txad, Egipte i Líbia per tractar aquesta qüestió fins a la data. Altres membres de la delegació inclouen els expresidents de Burundi i de Nigèria, Pierre Buyoya i Abdusalami Abubakar respectivament. *(OJ) War Crimes Prosecution Watch, 02/05/09*

CAS ABU GARDA: El líder rebel sospitós de crims de guerra, Bahr Idriss Abu Garga, s'entrega a la CPI. Abu Garda està acusat d'haver comès tres crims contra la Missió de la Unió Africana al Sudan el setembre del 2007. La CPI al·lega que el grup rebel Justice and Equality Movement, dirigit per Abu Garda, va

assassinar, junt amb altres tropes, dotze persones i va ferir vuit soldats de la Missió. Luis Moreno-Ocampo, fiscal cap de la CPI, va manifestar en el seu moment que l'assassinat de soldats de les forces de manteniment de la pau suposa un atac contra els milions de ciutadans a qui els soldats intenten protegir, la qual cosa, va agregar, constitueix un crim molt greu sota l'Estatut de Roma. Abu Garda és el primer sospitós que compareix davant de la CPI des que aquesta va iniciar la investigació sobre Darfur. *(OJ) Jurist, 17/05/09*

MENORS SOLDATS

Luis Moreno-Ocampo, fiscal cap de la CPI declara que la Cort està seguint de prop els crims comesos per menors soldats perquè creu que les parts en conflicte a Darfur utilitzen nens i nenes en els combats. Segons UNICEF, els rebels i les forces governamentals han reclutat a aproximadament sis mil menors, alguns d'ells de només onze anys d'edat. L'organització ha indicat que disposa de proves que demostren que tots els principals grups rebels de la zona utilitzen menors, inclòs el poderós Justice and Equality Movement (JEM) i la facció de l'Exèrcit d'Alliberament del Sudan, liderada per Abdel Wahed Mohamed Ahmed al-Nur. *(OJ) RNW International Justice, 03/06/09.*

3. TRIBUNALS PENALS INTERNACIONALS AD HOC

TRIBUNAL PENAL INTERNACIONAL PER A L'EX IUGOSLÀVIA (TPIY)

El TPIY rebutja la sol·licitud de la defensa de Jovica Stanisic, ex cap de seguretat estatal de Sèrbia, de retardar el seu judici per raons de salut. La defensa basa la seva demanda en l'informe del psicòleg Joseph De Man, nomenat pel Tribunal, segons el qual Stanisic sofreix una forta depressió i té pensaments suïcides. Stanisic, de 58 anys d'edat, i el seu adjunt, Franko Simatovic, estan acusats d'haver comès crims contra la població civil musulmana i croata en la guerra que va tenir lloc entre 1991 i 1995. Stanisic sofreix de diverses malalties, entre elles osteoporosi i infeccions renals i actualment rep tractament per depressió. El seu judici s'ha interromput en diverses ocasions. *(OJ) adnkronos, 29/06/09*

Naseer Oric és empresonat per dos anys per possessió il·legal d'armes i explosius però el tribunal de Sarajevo l'absol dels càrrecs d'extorsió. Oric va ser arrestat l'octubre, tres mesos després que el TPIY revoqués la seva condemna per no haver previngut l'assassinat de serbobosnians fa més d'una dècada. El Tribunal va dictaminar que Oric era culpable de posseir armes i munició prohibida però no va poder demostrar els càrrecs que hagués extorsionat a una família bosniana a la qual va extreure la quantitat de 240.000 marques bosnies. Oric, que va organitzar la defensa de l'enclavament de Srebrenica durant la guerra de 1992-1995 va ser condemnat inicialment pel TPIY per crims de guerra perpetrats contra serbo bosnians. Tanmateix, després que l'acusat apel·lés el dictamen, el Tribunal el va absoldre de tots els càrrecs el juliol del 2008 i molts musulmans consideren Oric un heroi per haver liderat la defensa de Srebrenica, malgrat que més tard va ser envaïda pels serbo bosnians que van massacrar 8.000 musulmans. No obstant això, la revocació de la condemna va indignar molts serbo bosnians que consideren que el Tribunal ha actuat en contra seva i al·leguen que més de 3.000 compatriotes seus van ser assassinats per les forces al comandament d'Oric. *(OJ) Reuters, 24/06/09*

Quatre ex membres de la unitat paramilitar sèrbia anomenada 'Els Escorpins' són acusats d'haver metrallat 14 civils albanos-kosovars, entre els quals s'inclouen infants i persones ancianes, el 1999 i reben una condemna d'entre 15 i 20 anys de presó. La matança de Podujevo, al nord de Kosovo, va ser una de les més brutals dutes a terme durant la guerra que es va lliurar de 1998 a 1999 i que es va cobrar la vida d'aproximadament 10.000 persones en els enfrontaments entre les guerrilles de l'Exèrcit d'Alliberament

Albano-Kosovar i les forces sèrbies lleials al president Slobodan Milosevic. Unes altres 800.000 persones van ser desplaçades durant el conflicte. La matança va tenir lloc quan l'OTAN va començar a bombardejar Sèrbia per detenir l'atac contra separatistes albanesos. El TPIY va condemnar tres ex membres de la unitat a 20 anys de presó però un d'ells va rebre 15 anys perquè era molt jove en el moment en què van ocórrer els fets. Els quatre van ser arrestats en el 2007. *(OJ) AP, 19/06/09*

Karim Khan, advocat de Florence Hartmann, ex portaveu de la fiscalia del TPIY diu als jutges del Tribunal que si condemnen al seu client per haver violat deliberadament ordres de confidencialitat, estaran frenant la llibertat d'expressió. Hartmann ha estat acusada de desacatament per haver revelat detalls del judici a l'expresident serbi Slobodan Milosevic en un llibre i en un article publicat. Els crítics consideren que el cas és un atac a la llibertat d'expressió però els qui donen suport al Tribunal creuen que és vital demostrar que aquest pot mantenir la confidencialitat dels secrets d'Estat. *(OJ) AFP, 15/06/09*

El Tribunal de Bòsnia i Hercegovina condemna a l'ex comandant de l'exèrcit serbo bosnià a 25 anys de presó per ordenar la matança de 71 persones i haver-ne deixat ferits 150. Novak Djukic ha estat acusat de crims de guerra contra civils segons l'Article 173 del Codi Penal de Bòsnia Hercegovina. Djukic va donar ordres a la unitat d'artilleria de llançar morters a la zona de seguretat que l'ONU va establir el 1995. Un dels morters va caure en ple centre de la ciutat de Tuzla, coneguda pel nom de Kapija, on únicament es trobaven civils. Djukic va dirigir l'Exèrcit de la República Sèrbia a Tuzla durant la guerra de Bòsnia i va ser arrestat el novembre de 2008. La seva acusació va ser promulgada per la Cambra per a Crims de Guerra del Tribunal, creada per alleugerir la càrrega de treball del TPIY i continuarà veient casos fins que el TPIY acabi el seu mandat en el 2010. *(OJ) Jurist, 12/06/09*

Rasim Ljajic, cap del Consell Nacional Serbi de cooperació, declara que el seu país està disposat a col·laborar amb el TPIY per al qual les autoritats estan buscant noves pistes per trobar Ratko Mladic and Goran Hadzic, que romanen fugitius. Holanda, en particular, insisteix que Mladic ha de ser capturat abans que es posi en marxa l'Acord d'Estabilització i Associació de Sèrbia amb la Unió Europea. Amsterdam es nega a cedir respecte a aquesta qüestió, malgrat l'avaluació positiva que Serge Brammetz, fiscal cap del TPIY, acaba de presentar al Consell de Seguretat. *(OJ) SETimes.com, 07/06/09*

El TPIY ajorna el judici a Jovica Stanisic, excap de seguretat estatal serbi i del seu assistent Franko Simatovic fins el pròxim mes d'agost. Stanisic i Simatovic estan acusats d'haver comès crims contra musulmans i croats durant la guerra que va seguir la desintegració de l'ex Iugoslàvia. El judici es va iniciar l'abril del 2008 però es va interrompre dos mesos més tard i els acusats van quedar provisionalment en llibertat a causa del feble estat de salut de Stanisic. El judici s'hauria d'haver reprès aquest mes, per al qual ambdós van tornar a La Haia el dia 4 de maig, després que Stanisic rebés tractament mèdic en un hospital militar de Belgrad. Tanmateix, i basant-se en la recomanació dels metges, aquesta setmana el Tribunal ha declarat que l'acusat encara no està en condicions de prendre l'estrada. *(OJ) Adnkronosinternational, 02/06/09*

El TPIY informa que cinc serbis condemnats per crims de guerra a Kosovo han recorregut la condemna. Es tracta de l'ex general de l'exèrcit nacional de l'ex Iugoslàvia (JNA), Vladimir Lazarevic; de l'ex primer ministre iugoslau Nicola Sainovic; de l'ex comandant del JNA, Nebojsa Pavkovic; de l'ex cap de la policia sèrbia Sreten Lukic i de l'ex ministre de defensa de Iugoslàvia, Dragoljub Ojdanic, qui han rebut condemnes d'entre 15 i 22 anys de presó pels crims comesos durant el conflicte de Kosovo el 1998 i el 1999. *(OJ) SETimes.com, 31/05/09*

Croàcia considera que ha complert amb les obligacions estipulades per l'ONU en matèria de crims de guerra

com a part de l'acord per integrar-se a la Unió Europea. El ministre de justícia Ivan Simonovic, declara que el mes passat, les autoritats croates van enviar un informe al TPIY sobre els arxius desapareguts pel judici de l'ex general croat Ante Gotovina. Simonovic considera que amb la presentació d'aquest informe, Croàcia compleix el compromís contret amb el TPIY, que és una condició essencial per passar a formar part de l'UE en el 2011 i agrega que Zagreb aviat exigirà que els jutges que jutgen Gotovina i uns altres dos generals, dictaminin si Croàcia està complint amb les condicions que se li van imposar. Els documents enviats inclouen detalls sobre l'ús que van fer les forces croates de l'artilleria durant l'ofensiva militar que va posar fi als quatre anys de guerra d'independència el 1995. L'operació va causar la mort de 350 civils i la fugida de 200.000 serbis. (OJ) EUBusiness, 29/05/09

S'inicia el judici per desacatament al Tribunal contra Vojislav Seselj, líder del Partit Radical Serbi, acusat d'haver revelat els noms i altres dades de testimonis protegides en un llibre. Seselj també està acusat de crims de guerra comesos a Croàcia i a Bòsnia Hercegovina entre 1991 i 1994 i dirigeix la seva pròpia defensa. (OJ) SETimes.com, 29/05/09

Olga Kavran, fiscal del TPIY, informa que la fiscalia no recorrerà el veredict de no culpabilitat en el cas de l'expresident serbi Milan Milutinovic, jutjat per crims de guerra a Kosovo. Segons Kavran, després d'haver estudiat detalladament el veredict, els fiscals han arribat a la conclusió que el recurs no tindria èxit. L'Oficina del Fiscal Cap del Tribunal, Serge Brammertz, assenyala que presentarà un recurs pels altres cinc acusats - Nikola Sainovic, Nebojsa Pavkovic, Steren Lukic, Dragoljub Ojdanic i Vladimir Lazarevic - i sol·licitarà condemnes més llargues per a ells. Milutinovic va ser absolt de tots els càrrecs el febrer d'aquest any per considerar-se que no havia exercit control directe de l'exèrcit iugoslau i que no es trobava entre les persones més properes a Slobodan Milosevic ni entre les persones clau que en aquells moments dirigien el Partit Socialista de Sèrbia. (OJ) Javno, 28/05/09

Jadranka Kosor, viceministre croata, manté converses amb el fiscal general del TPIY, Serge Brammertz, sobre els arxius militars desapareguts d'aquest país i comunica que el Govern ha elaborat un informe sobre això que confia que sigui avaluat positivament pel Tribunal. El Govern croat ha dut a terme una investigació administrativa per trobar els documents sol·licitats per la fiscalia del TPIY o bé per determinar el succeït amb els esmentats arxius. Brammertz es troba de visita oficial a Croàcia fins el 27 de maig per preparar l'informe que haurà de presentar al Consell de Seguretat de l'ONU el juny. Els arxius mai no han estat en un sol lloc ni han estat sistematitzats, sinó que sempre van ser accessibles a qualsevol agent del Servei de Seguretat i Informació que podria haver manipulat a sol·licitud com podrien ser els advocats de la defensa que van treballar de prop amb els serveis secrets militars. (OJ) Javno.hr. 25/05/09

La fiscalia del TPIY confirma la destrucció de diversos materials descoberts a les tombes dels residents de Srebrenica que van ser assassinats. Durant una reunió amb representants de l'Associació de Mares de Srebrenica i de Zepa, el fiscal cap de La Haia, Serge Bremmertz, indica que es van trobar al voltant de mil materials a les tombes que es van destruir perquè podien haver ocasionat danys a la salut i agrega que fiscalia disposa d'informació sobre els esmentats materials. Muniba Subasic, presidenta de l'Associació, declara que Bremmertz els ha explicat que la destrucció no es va dur a terme durant el seu mandat a La Haia sinó que va formar part d'un procediment regular. Subasic expressa que l'Associació està absolutament en contra de l'ocorregut i que es reunirà amb el president del TPIY i amb altres persones per presentar una queixa i agrega que normalment quan és el personal de La Haia el que realitza les exhumacions, s'endú tot el que troba, però si és la gent del lloc la que se n'ocupa, sempre consulta els familiars. (OJ) BalkanInsight.com, 06/05/09

La sala d'apel·lacions del TPIY dictamina que l'acusació inicial a Sljivancanin per tortures és insuficient i

l'empresona per col·laboració en l'assassinat de presoners de guerra després de la caiguda de Vukovar, Croàcia, el 1991, amb el qual la pena de presó augmenta de 5 a 17 anys. Sljivancanin va ser posat en llibertat el desembre després de quatre anys d'empresonament a La Haia, on ha tornat per escoltar el seu dictamen i el del seu superior Mile Mrksic, ex coronel iugoslau, que compleix 20 anys de condemna per l'assassinat i tortures a presos i per haver permès detencions en condicions inhumanes. Miroslav Radim, tercer acusat del cas, ha estat absolt de tots els càrrecs. (OJ) *RNW International Justice*, 06/05/09

Els serveis de seguretat serbis asseguren que estan fent tot el possible per arrestar els dos criminals de guerra que es troben fugitius, Ratko Mladic i Goran Hadzic, abans de finals d'any i agreguen que Mladic és la seva prioritat màxima. L'arrest d'ambdós és clau per a la integració de Sèrbia a la Unió Europea. S'espera que Serge Brammertz, fiscal cap del TPIY, visiti Sèrbia a finals d'aquest mes abans de presentar el seu pròxim informe a la reunió del Consell de Seguretat, prevista per al mes de juny. (OJ) *Easybourse*, 03/05/09

CAS RADOVAN KARADZIC: Patrick Robinson, president del TPIY, declara davant del Consell de Seguretat de l'ONU que el judici a Radovan Karadzic donarà inici a finals d'agost i podria durar més de dos anys i agrega que es tractarà de l'últim judici que durà a terme el Tribunal llevat que s'aconsegueixi arrestar els dos fugitius Ratko Mladic i Goran Hadzic. (OJ) *Guardian.co.uk*, 05/06/09

Carl Bildt, ministre d'exters de Suècia, està disposat a conversar amb els advocats de Radovan Karadzic sobre el presumpte acord que, segons l'ex líder serbi, li concediria immunitat. Tanmateix, Bildt insisteix que no disposa d'informació rellevant sobre això. El jutge Iain Bonomy, del TPIY, ha declarat que vol conèixer la veritat sobre l'acord a la major brevetat possible per poder prosseguir el judici de Karadzic. Està previst que els advocats es reuneixin el dia 20 de juliol però el judici és improbable que comenci abans de les vacances estivals del Tribunal que comencen el 27 de juliol. Karadzic ha assenyalat que Bildt coneix l'acord perquè va treballar estretament amb Holbrooke per posar fi a la guerra de Bòsnia. En aquells moments, Bildt era l'enviat especial de la Unió Europea als Balcans i tot just va acabar la guerra, va ser nomenat Alt Representant de la comunitat internacional a Bòsnia. (OJ) *Taiwan News*, 04/06/09

El TPIY dóna a conèixer una carta de l'ex líder serbo bosnià Radovan Karadzic en la que aquest demana a l'ONU els documents que podrien corroborar la moció a favor de la qual se li retirin els càrrecs. Karadzic busca correspondència o declaracions realitzades per membres de l'ONU que recolzin la seva al·legació en virtut de la qual Richard Holbrooke li hauria promès immunitat el 1996 si renunciava al poder. La moció va ser presentada el dia 11 de maig i la defensa pensa demanar que es retirin els càrrecs contra el seu client. (OJ) *3 News NZ*, 22/05/09

Peter Robinson, advocat defensor de Radovan Karadzic, declara que disposa de proves que demostren que Richard Holbrooke, enviat especial de l'ONU a l'ex Iugoslàvia en els anys noranta, va prometre immunitat al seu client i agrega que el seu equip presentarà una moció al TPIY per retirar els càrrecs que pesen contra Karadzic basant-se en l'acord establert amb Holbrooke. Robinson informa que presentarà les esmentades proves el dia 25 de maig durant una roda de premsa que se celebrarà a La Haia. Holbrooke ha negat reiteradament l'existència de l'esmentat acord i el Tribunal ha assenyalat que, fins i tot en el supòsit que el mateix existís, no li concediria immunitat a l'acusat. Karadzic va sol·licitar una entrevista amb Holbrooke a començaments d'aquest any per parlar del presumpte acord que, segons indica, es va dur a terme a Belgrad el juliol de 1996. (OJ) *RNW International Justice*, 20/05/09

Radovan Karadzic presenta una moció a la CPI en la qual sol·licita a la Cort que no autoritzi els fiscals a cridar corresponsals de guerra en qualitat de testimonis durant el seu judici. Entre els testimonis, la fiscalia

pensa citar alguns reporters que van ser corresponsals a Bòsnia i Hercegovina durant la guerra. Karadzic al·lega que els esmentats reporters no haurien de testificar davant de la Cort llevat que la part que els convoca pugui demostrar que aportaran proves directes que siguin d'importància per al cas o que no sigui possible obtenir les proves que disposen (els reporters) a través d'altres fonts. Karadzic fa al·lusió al dictamen emès per la Cambra d'Apel·lacions durant el judici a Radoslav Brdjanin a La Haia, segons el qual per poder exercir degudament el seu treball, els periodistes han de ser observadors independents en lloc actuar de testimonis de la fiscalia. (OJ) *BalkanInsight.com*, 19/05/09

Els fiscals que porten el cas de Radovan Karadzic són el centre de l'atenció pública perquè el jutge Iain Bonomy ha qüestionat la manera de formular els càrrecs contra l'acusat. Bonomy ha expressat inquietud pels al·legats de la fiscalia segons els quals Karadzic hauria pres part en tres conspiracions conjuntes entre 1992 i 1995. Segons la fiscalia, els plans, que van ser concebuts separatament, coincidien amb un mateix pla elaborat anteriorment amb l'objectiu d'eliminar de manera permanent a bosnians i bosni-croats del territori serbo bosnià de Bòsnia. Bonomy assenyala que en l'acusació, el pla general que suposadament s'hauria dut a terme a Bòsnia d'octubre 1991 a novembre de 1995, omet tres dels 11 càrrecs i dues de les tres conspiracions de les que s'acusa a Karadzic. Bonomy indica que és difícil saber de quina manera el pla inicial pot considerar-se global. La fiscalia acusa Karadzic de conspiracions separades relacionades amb el setge de Sarajevo entre abril 1992 i novembre de 1995; del genocidi de Srebrenika el 1995 i de la presa d'ostatges de l'ONU entre maig i juny de 1996 per impedir que l'OTAN atacés objectius serbobosnians. Segons els fiscals, Karadzic també va formar part del pla global executat entre octubre de 1991 i novembre de 1995. (OJ) *RNW International Justice*, 11/05/09

TRIBUNAL PENAL INTERNACIONAL PER A RWANDA (TPIR)

El tinent coronel Tharcisse Muvunyi és el primer sospitós de genocidi que tornarà a ser jutjat pel TPIR. L'ex militar serà jutjat pel discurs donat en el Trade Centre Gikore, a Butare, a finals de maig de 1994. La fiscalia indica que Muvunyi es va expressar de manera virulenta contra els Tutsi a través de proverbis tradicionals i va instar la població local a exterminar a tots els tutsi, dones incloses i infants. La gent va comprendre que els proverbis significaven l'extermini dels tutsi amb el qual la conferència gairebé va acabar amb la matança dels membres d'aquesta ètnia que vivien o que s'havien refugiat en la comunitat. La fiscalia també sosté que Muvunyi va exercir un paper molt important en l'organitzar i dur a terme la matança de Butare on ocupava el càrrec més alt. Tanmateix, l'agost del 2008, la Cambra d'Apel·lacions va anul·lar la condemna per considerar que no existien suficients proves per acusar a Muvunyi de genocidi i de crims contra la humanitat i va ordenar, no obstant això, que es dugués a terme un nou judici en què únicament s'apliquessin els càrrecs d'incitació pública i directa a cometre genocidi en relació amb el seu discurs a Butare. Muvunyi havia estat visquent al Regne Unit des de 1998 on se li va concedir asil temporal i va ser arrestat el febrer del 2000 i traslladat a Arusha set mesos més tard. S'ha declarat no culpable de tots els càrrecs que se li imputen. (OJ) *RNW International Justice*, 17/06/09

El TPIR condemna a l'ex ministre d'interior Callixte Kalimanzira 30 anys de presó per haver enganyat milers de persones perquè s'amaguessin en un turó abans de ser exterminats per la milícia extremista hutu. Durant el judici, els jutges van destacar que el 23 d'abril de 1994, Kalimanzira es va dirigir, acompanyat de soldats i policies, al turó de Kabuye en la prefectura de Butare, on van ser massacrats milers de refugiats tutsi a qui Kalimanzira havia promès aliments i protecció. L'acusat es va lliurar voluntàriament al Tribunal el dia 8 de novembre del 2005. (OJ) *RNW International Justice*, 22/06/09

El Tribunal Penal Internacional per a Rwanda condemna a 30 anys de presó l'ex cap de Gabinet del Ministeri de l'Interior, Calixto Kalimanzira, per càrrecs de genocidi i incitació directa a aquest crim. Els jutges del Tribunal assenyalen que el 23 d'abril de 1994, Kalimanzira va viatjar amb soldats i policies a la prefectura de Butare, on van ser atacats i massacrats milers de refugiats tutsis. Les evidències van revelar que l'acusat va atreure els tutsis al turó de Kabuye, a Butare, per a després proveir armes i reforços que van servir per a aniquillar-los. A més, els magistrats el troben culpable d'incitar el públic a cometre genocidi contra els tutsis. Segons els testimonis, l'ex cap de Gabinet va realitzar aquests instigaments en mercats, camps de futbol i carreteres. En el seu veredict, els lletrats assenyalen que l'alt càrrec de Kalimanzira va ser determinant que els tutsis li tinguessin confiança i el seguissin al turó on serien assassinats, el que agreuja encara més els seus crims. Kalimanzira es va lliurar voluntàriament al Tribunal el 8 de novembre de 2005. (OJ) UN, 22/06/09

El TPIR reobre el judici de Tharcisse Muvunyi, ex oficial de l'exèrcit de Rwanda. L'agost, el Tribunal va anul·lar la condemna de 25 anys de presó dictada contra Muvunyi en considerar que no existien suficients proves per aplicar-la però el judici s'ha reiniciat per incitació al genocidi. Muvunyi està acusat d'haver participat en diverses reunions públiques durant els mesos d'abril i maig de 1994, en les quals junt amb altres funcionaris governamentals de la zona haurien instigat a la majoria hutu a assassinar civils tutsis. Muvunyi també va ser condemnat el setembre de 2006 per la seva participació en la separació ètnica i assassinat d'infants orfes i per la mort de com a mínim 140 estudiants i treballadors de la Creu Roja. (OJ) Jurist, 17/06/09

El Rwandan Patriotic Front (RPF), format majoritàriament per tutsis i liderat pel president Paul Kagame, va posar fi al genocidi de 800.000 tutsis i hutus moderats el 1994 però en aquell mateix període, va assassinar entre 25.000 i 45.000 civils. La comissió d'experts de l'ONU creada aquell mateix any va concloure que el grup havia comès crims contra la humanitat i va crear el TPIR per jutjar els responsables del genocidi. El Tribunal ha de finalitzar el seu mandat a finals d'aquest any però fins a la data únicament ha processat líders hutus, la qual cosa, segons l'opinió en HRW, pot deixar la impressió que només fa justícia als victoriosos ja que no s'han jutjat els crims del RPF. (OJ) RNW *International Justice*, 02/06/09

La decisió recent del Tribunal Suprem del Regne Unit de deixar en llibertat quatre persones sospitoses del genocidi de Rwanda que el ministre d'interior havia ordenat extradir a aquest país, constitueix un nou fracàs internacional en l'aplicació de la justícia. Molts rwandesos han interpretat el dictamen com un enfrontament. Els jutges Sullivan i Laws assenyalen que els sospitosos no poden ser extradits a Rwanda perquè no rebrien un judici just al seu país. La negativa del TPIR de traslladar els casos als tribunals rwandesos es basa en la percepció del tribunal i d'organitzacions de drets humans, tals com a HRW, que els testimonis que han viatjat al tribunal d'Arusha, a Tanzània, han sentit temor a testificar a favor de l'acusat. (OJ) RNW *International Justice*, 13/05/09

El TPIR inicia el judici de Dominique Ntawukuriryayo, acusat del genocidi perpetrat a Butare d'abril a juliol de 1994. La fiscalia al·lega que Ntawukuriryayo va reunir soldats, gendarmes i armament per tal d'assassinar tutsis i va exigir a la població civil que exterminés persones d'aquesta ètnia. Així mateix, se'l responsabilitza per la matança de Kabuye en la qual 25.000 civils van ser assassinats entre el 21 i el 25 d'abril de 1994. Ntawukuriryayo va ser arrestat a França en el 2007 a sol·licitud del TPIR i abans del seu trasllat a Arusha, la defensa va intentar traslladar el cas a la Cort Europea de Drets Humans. El maig del 2008, la Cort va confirmar la decisió d'un tribunal francès d'apel·lacions d'enviar l'acusat a Arusha. Es tracta del tercer cas que França trasllada al TPIR. (OJ) RNW *International Justice*, 08/05/09

L'organització de drets humans African Rights declara que Emmanuel Uwayezu, sacerdot rwandès hutu, sospitós d'haver estat implicat en la matança dels seus estudiants tutsi durant el genocidi de 1994, és vicari a la parròquia de Madonna del Rosario i S. Pio V a Ponzano, de Florència, on utilitza el nom d'Emmanuel Mihigo Wayezu. African Rights ha sol·licitat a les autoritats italianes que investiguin el cas. L'ONG, amb seu a Londres, acusa el clergue d'haver exercit un paper molt important en la matança de més de 80 alumnes joves que estudiaven a l'escola Mary-Mercy, a Kibeho, al sud de Rwanda, de la qual Uwayezu era director. African Rights insta les autoritats italianes i rwandeses i l'església catòlica d'ambdós països a dur a terme una investigació exhaustiva. El TPIR també ha condemnat a cadena perpètua a Abbot Athanase Seromba, un altre sacerdot catòlic que, igual com Uwayezu, treballava amb un nom fals en una parròquia italiana. (OJ) *RNW International Justice, 08/05/09*

El que fos líder del grup armat d'oposició tutsi congolès National Congress for the Defense du Peuple (CNDP), Laurent Nkunda, detingut actualment a Rwanda, podria ser traslladat a un tercer país mentre els Governos rwandès i congolès acorden alguns aspectes legals respecte a l'extradició, segons han declarat fonts locals. Kinshasa pretén que Kigali extradeixi Nkunda pels seus crims comesos en el conflicte armat que té lloc a l'est de RD Congo. D'altra banda, el Parlament congolès ha aprovat una llei d'amnistia per als rebels que han participat en el conflicte a l'est, malgrat el boicot que membres de l'oposició han posat en marxa davant de la mesura. (OJ) *Reuters, 06/05/09; AFP, 07/05/09*

TRIBUNAL ESPECIAL PER A SIERRA LEONA

CAS CHARLES TAYLOR: Els advocats de Charles Taylor volen que el Tribunal de La Haia retiri els càrrecs contra l'ex senyor de la guerra perquè al·leguen que els fiscals no han proporcionat proves suficients per jutjar-lo. Tanmateix, els jutges han dictaminat que el fiscal Stephen Rapp disposa de proves que podrien condemnar l'acusat. El jutge Richard Lussick declara que el Tribunal descarta per complet la moció de la defensa. Presentar una moció d'aquest tipus és una tàctica freqüent de la defensa en judicis per crims de guerra però la mateixa gairebé mai no progressa. Tanmateix, l'equip d'advocats de Taylor tornarà a presentar el seu cas en unes setmanes i les audiències podrien finalitzar a l'Octubre, a partir de la data del qual els jutges revisaran totes les proves. (OJ) *RNW International Justice, 04/05/09*

4. TRIBUNALS PENALS MIXTES, HÍBRIDS O INTERNACIONALITZATS

CAMBRES EXTRAORDINÀRIES EN LES CORTS DE CAMBODJA

Vann Nath, un dels set últims supervivents de la presó de Tuol Sleng compareix davant de les Cambres en qualitat de testimoni. Vann Nath, declara que les condicions a la presó eren totalment inhumanes i que l'única raó per la qual va sobreviure en aquest lloc i no se li van aplicar tortures va ser perquè a Duch, el director de la presó, li agradava les pintures que ell feia Pol Pot. Nath va escapar de la presó el 1979 quan el Vietnam va envair Cambodja i va caure el règim dels khmers Roigs. Es va convertir en un dels artistes de major renom a Cambodja i les seves obres reflecteixen els horrors que van viure les víctimes de la presó de Tuol Sleng. (OJ) *cbcnews.ca, 29/06/09*

El fiscal internacional de les Cambres Especials en les Corts de Cambodja, Robert Petit, anuncia la seva dimissió a partir del dia 1 de setembre per raons familiars i personals. Petit ha mantingut alguns desacords amb el seu homòleg cambodjà, Chea Leang, a les Cambres respecte a la necessitat de localitzar més sospitosos de la línia dura del règim comunista. Segons l'opinió de Petit, les esperances de Cambodja d'aconseguir un futur millor depenen, en gran part, que es prenguin comptes pels crims comesos, per la qual

cosa ha expressat que ell i el seu personal han de contribuir a assolir aquest objectiu. Kaing Guek Eav, àlies Duch, és el primer cas que jutgen les Cambres però hi ha uns altres quatre khmers rojos detinguts en espera de judici i Petit ha intentat portar més càrrecs davant de la justícia, amb el qual Chea Leang s'ha mostrat en desacord. Els advocats de l'ideòleg khmer Roig Nuon Chea, que també es troba detingut, al·leguen que Petit sap que el Govern cambodjà ha donat l'ordre a Leang que no es processi cap altre membre del règim anterior. Els advocats de Nuon Chea han distribuït una carta a la premsa en la qual exigeixen una resposta escrita a aquest al·legat a finals d'aquesta setmana. *(OJ) NASDAQ, 24/06/09*

Les Cambres Extraordinàries a les Corts de Cambodja dictaminen que l'ex khmer roig Kaing Guek Eav (àlies Duch) ha estat detingut il·legalment durant els 10 últims anys però rebutja la sol·licitud de la defensa que l'acusat sigui posat en llibertat. La defensa havia sol·licitat que Duch quedés en llibertat durant el seu judici en vista que va ser retingut il·legalment per un Tribunal Militar Cambodjà abans de ser traslladat a les Cambres Extraordinàries. Tanmateix, aquestes consideren que, en cas de ser declarat innocent, Duch tindrà dret a exigir compensació i que, si se'l declara culpable, podran restar-se-li de la condemna els anys que ja hagi complert. *(OJ) Jurist, 15/06/09*

La investigació duta a terme per les Cambres Extraordinàries en les Corts de Cambodja entorn del possible robatori de documents de la defensa del khmer roig Nuon Chea, conclou que el mateix no es va produir i agrega que no existeixen proves que corroborin la denúncia presentada per la defensa. *(OJ) RNW International Justice, 11/06/09*

Michiel Pestman, advocat defensor de Nuon Chea, ideòleg de l'ex règim comunista, declara que ha trobat quatre documents confidencials de la seva oficina escampats en el tribunal. Els documents eren esborranys d'una carta a un membre del Tribunal. Pestman agrega que els mateixos probablement van ser robats de la seva oficina, pel que existeixen seriosos dubtes respecte a la serietat i confidencialitat de la investigació i anuncia que l'equip de seguretat del Tribunal iniciarà les indagacions sobre el possible robatori de les cartes. El tribunal que actualment està jutjant el khmer roig Duch, també ha estat acusat d'intrusió política per part del Govern i d'haver contractat personal a base de suborns. Duch ha declarat que va obeir ordres de Nuon Chea, sobrenomenat 'Germà Número Dos' per matar i torturar els detinguts. *(OJ) RNW International Justice, 04/06/09*

La demora dels jutges en prendre una decisió sobre la qüestió política de si les Cambres Especials en els Tribunals de Cambodja investigaran o no a més sospitosos, impulsa als grups civils a estudiar la possibilitat de substituir aquest tribunal per una comissió de la veritat. El fiscal Robert Petit informa que els jutges van cancel·lar una sessió en la qual anaven a anunciar si els judicis seguirien endavant i agrega que, segons la seva opinió, han decidit publicar la decisió en lloc de comunicar-la verbalment. Però, segons Petit, en el cas de Cambodja una comissió de la veritat i la reconciliació no pot substituir els casos que s'estan processant ni els que espera que es processin en el futur i adverteix que qualsevol altre mecanisme de justícia que s'introdueixi haurà de ser complementari de la justícia i d'alguna manera ha de reemplaçar-la. La decisió dels jutges resoldria mesos de disputes entre Petit i la seva contrapart cambodjana, Chea Leang, que ha intentat impedir que se segueixi amb els processos, al·legant inquietud per la seguretat nacional. *(OJ) The Phnom Penh Post, 03/06/09*

Les Cambres Extraordinàries en les Corts de Cambodja deneguen la segona sol·licitud d'Ieng Thirith de ser posada en llibertat sota fiança. Thirith, que va ser ministra d'acció social durant el règim de la Kampuchea Democràtica, està acusada de crims contra la humanitat. El novembre de 2007, els jutges van ordenar el seu arrest i detenció provisional i l'ordre es va estendre un altre any el novembre de 2008. La decisió de les

Cambres es basa que la detenció provisional continua sent necessària per prevenir que l'acusada exerceixi pressió sobre els testimonis o destrueixi qualsevol tipus de proves. L'advocat d'Ieng ha declarat que tornaran a plantejar el cas durant el judici. L'acusada sosté que un altre ex oficial khmer roig anomenat Nuon Chea és el responsable dels crims que se li imputen. (OJ) *Jurist*, 11/05/09

El 'Germà Número Dos' és el més veterà dels cinc líders khmers rojos detinguts per crims de guerra i crims contra la humanitat en el tribunal de Phnom Penh. Chea, de 82 anys d'edat, va ser arrestat a casa seva en el 2007, a la província de Pailin, un dels baluards dels khmers roigs. Chea nega els càrrecs que se li imputen i al·lega que el seu arrest és il·legal però el tribunal indica que l'acusat ha de romandre detingut com una mesura necessària per evitar que exerceixi pressió sobre els testimonis o que destrueixi proves i garanteix que estarà present en les audiències. Chea va ser el segon khmer roig al comandament després de Pol Pot i l'arquitecte de les polítiques devastadores que va aplicar el règim entre 1975 i 1979. (OJ) *RNW International Justice*, 06/05/09

CORT INTERNACIONAL PER A JUTJAR ELS SOSPITOSOS DE L'ASSASSINAT DE L'EX PRIMER MINISTRE LIBANÈS RAFIK HARIRI

La Cort internacional per al Líban adopta una sèrie d'esmenes per facilitar els procediments legals per al judici als assassins de l'ex primer ministre Rafik Hariri. El Tribunal, amb seu a Leidschendam, Holanda, serà el primer tribunal internacional que jutgi crims per terrorisme. El Tribunal disposa de 51.4 milions de dòlars, dels quals el Líban aporta un 49 per cent i la resta procedirà de contribucions voluntàries dels estats membres de l'ONU. Es calcula que el Tribunal finalitzarà el seu mandat dins d'uns cinc anys. La jurisdicció del Tribunal cobreix actes de terrorisme, rebel·lió, guerra civil i conflicte interreligiós. La seva creació continua sent una qüestió molt sensible al Líban, on les tensions entre els bàndols sirians i antisirians continuen sent fortes. (OJ) *RNW International Justice*, 11/06/09

5. JUSTÍCIA ORDINÀRIA I SISTEMES TRADICIONALS DE JUSTÍCIA

ÀFRICA

RWANDA: El Tribunal Suprem de Suècia dictamina que el Govern suec té l'última paraula sobre l'extradició del supòsit criminal de guerra hutu Sylvere Ahorugeze, acusat de crims contra la humanitat. Ahorugeze al·lega que la legislació sueca en matèria d'extradició i l'Article 6 de la Convenció Europea sobre la Protecció dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals, impedeixen que sigui extradit per les següents raons: el perill de sofrir persecució a Rwanda, el fet que Ahorugeze disposa de l'estatus de refugiat a Dinamarca, la precarietat del seu estat de salut i les manques del sistema de justícia rwandès i manté que Rwanda li negaria un judici just degut, entre altres coses, a la dificultat d'obtenir testimonis per a la defensa. El Tribunal Suprem considera que la legislació nacional i internacional permet l'extradició i que el sistema de justícia rwandès ha continuat millorant en anys recents. Ahorugeze va estar vivint a Dinamarca en qualitat de refugiat abans de ser arrestat a Suècia. (OJ) *Jurist*, 26/05/09

L'anunci per part de la judicatura canadenca que aquest divendres es coneixerà el veredict per genocidi de Desire Munyaneza ha despertat l'optimisme de diferents organismes que confien que sigui declarat culpable. Munyaneza és la primera persona que serà jutjada pel Tribunal Canadenc per a Crims de Guerra i està acusat d'haver organitzat la matança de milers de persones de Butare. El seu judici ha durat dos anys i per ell han passat dotzenes de testimonis que han viatjat de Rwanda al Canadà per narrar el seu sofriment a les mans de l'acusat durant el genocidi perpetrat contra els tutsi el 1994. Sobre Munyaneza pesen set càrrecs i,

segons la premsa canadenca, en cas de ser condemnat, cada càrrec podria comportar la cadena perpètua. (OJ) *AllAfrica.com*, 18/05/09

SENEGAL: El Tribunal Internacional de Justícia, la instància més alta judicial de l'ONU, descarta la temptativa de Bèlgica d'obligar el Senegal a retenir Habré fins que aquest sigui jutjat per les tortures i assassinats comesos durant el seu mandat. El Tribunal declara estar satisfet amb les garanties que ha donat Dakar que no deixarà escapar Habré. Bèlgica pretenia que el Tribunal emetés un dictamen ràpid que impedís a Habré sortir del Senegal mentre s'intenta obligar el Senegal que extradeixi o jutgi l'expresident del Txad. Brussel·les va acusar Habré en el 2005 d'haver comès crims contra la humanitat però va portar el cas a La Haia davant de la passivitat del Senegal. L'abril d'aquest any Bèlgica va demanar al Tribunal que prengués les mesures oportunes per obligar el Senegal a mantenir Habré sota custòdia. Els advocats belgues van al·legar que Habré podria intentar amagar-se si el president de Senegal, Abdoulaye Wade, dugués a terme l'amenaça d'aixecar la seva ordre d'arrest domiciliari llevat que es reunissin els fons necessaris per al judici. (OJ) *RNW International Justice*, 28/05/09

SUDAN: El jutge del Tribunal Suprem del Sudan i responsable de l'oficina tècnica i d'investigació científica de la judicatura, Abdel-Rahman Sharfi, declara que el líder janjaweed Ali Kushayb serà jutjat quan existeixin proves suficients. Sharfi informa que la investigació va per bon camí i que més de 36 membres de les forces armades han estat jutjats per crims i condemnats a mort però no especifica si això ha succeït recentment o des que es van crear els tribunals especials en el 2005. Tanmateix, Sharfi utilitza aquest exemple per demostrar que, contràriament al que denuncia la comunitat internacional, el Sudan busca aplicar la justícia a Darfur. El jutge rebutja de ple qualsevol proposta de crear tribunals híbrids a Darfur, formats per jutges africans i àrabs. Khartoum es va negar que el Consell de Seguretat de l'ONU remetés el cas a la CPI en el 2005 al·legant que la seva judicatura era perfectament capaç de dur a terme els judicis i va col·laborar amb la CPI fins que aquesta va obrir els casos el febrer de 2007 contra Kushayb i Ahmed Haroun, ministre d'assumptes humanitaris sobre qui pesen 51 càrrecs per presumptes crims contra la humanitat i crims de guerra. (OJ) *War Crimes Prosecution Watch*, 07/05/09

EUROPA

BALCANS: Milan Martić, exlíder serbocroat és traslladat a Estònia on complirà una condemna de 35 anys de presó per crims contra la humanitat i violació de les lleis de guerra a Croàcia. Martić va ser condemnat en el 2007 pel TPIY pels crims comesos contra croats i membres d'altres ètnies entre 1991 i 1994. El Tribunal va dictaminar que Martić pretenia crear un territori serbi unificat obligant els qui no eren serbis a abandonar les zones de Croàcia que tenia sota el seu control, amb el qual va expulsar pràcticament tota la població. Així mateix, va ser trobat culpable d'ordenar el llançament de míssils que va ocasionar la mort de set persones i en va deixar ferides unes altres 200. El trasllat de Martić a Estònia sorgeix d'un acord entre l'ONU i el Govern d'aquest país segons el qual Estònia aplicarà les condemnes del TPIY. Martić va ser acusat el juliol de 1995 però va estar fugit diversos anys fins que es va entregar al TPIY en el 2002. El seu judici va començar el desembre del 2005 i va acabar el gener del 2007. En la condemna inicial, el TPIY va declarar que Martić exercia una autoritat absoluta sobre el Ministeri d'Interior i les forces de seguretat de la República Sèrbia, i que no solament va fracassar en prevenir o castigar els responsables de greus violacions de drets humans, sinó que va incitar a la persecució sistemàtica de croats no serbis. (OJ) *Jurist*, 26/06/09

Un tribunal croat condemna el diputat Branimir Glavas a deu anys de presó per la tortura i assassinat de civils serbis durant la guerra d'independència de Croàcia. Glavas, que no va assistir a la lectura del veredicte en el tribunal de Zagreb, és el primer funcionari estatal d'alt rang que ha estat acusat d'ordenar als membres

de la seva unitat el segrest, tortura i assassinat de serbis d'Osijek a finals de 1991. La televisió estatal ha informat que Glavas podria haver fugit a Bòsnia, la seva ciutat natal i demanar un passaport bosnià, la qual cosa impediria que fos extraditat. El judici a Glavas va començar en el 2007 a Osijek però el cas es va traslladar a Zagreb, on s'investigava Glavas per un altre crim també comès a Osijek a començaments dels noranta. Posteriorment, ambdues investigacions es van ajuntar en una de sola. Glavas nega els càrrecs que se li imputen i s'ha declarat diverses vegades en vaga de fam en protesta per la seva detenció i judici. (OJ) *RNW International Justice*, 11/05/09

L'ex primer ministre de Kosovo Agim Ceku és arrestat per les autoritats belgues d'acord a l'ordre internacional d'arrest emesa per Sèrbia per presumptes crims de guerra comesos entre 1998 i 1999 quan ostentava el càrrec de cap militar de l'Exèrcit d'Alliberament de Kosovo. Segons la policia, Ceku va ser detingut al lloc de control de Gyueshevo quan entrava a Bulgària procedent de Macedònia dimarts passat. El Govern de Kosovo ha demanat a la Interpol i a altres països que ignorin l'ordre de Sèrbia i que retirin els càrrecs que se li imputen a Ceku. Ceku va abandonar Colòmbia el mes passat quan les autoritats sèrbies van demanar als seus homòlegs colombians que procedissin al seu arrest. Es tracta de la quarta vegada que Ceku és retingut encara que en ocasions anteriors les autoritats no el van entregar a Sèrbia. Sèrbia ha declarat que mai no reconeixerà la independència de Kosovo. (OJ) *RNW International Justice*, 24/06/09

Un tribunal de Belgrad condemna l'ex soldat serbi Damir Sireta a 20 anys de presó per disparar contra presoners de guerra croats el 1991. Les Cambres Especials per a Crims de Guerra del Tribunal de Districte de Belgrad, condemnen a Sireta haver estat membre de l'esquadró de l'exèrcit que va matar 200 soldats croats i civils de la granja Ovcarà als afores de Vukovar, a l'est de Croàcia, el 1991. L'exèrcit iugoslau majoritàriament serbi i les unitats paramilitars sèrbies van devastar Vukovar durant els tres mesos de setge a la ciutat. Després d'haver-la capturat, les forces sèrbies van portar soldats i civils de l'hospital local a una granja de les proximitats. Els presoners van ser executats i van enterrats en una fossa comuna. Sireta va ser arrestat a Noruega el desembre del 2006, extraditat a Sèrbia el maig del 2008 i el desembre va ser jutjat en el tribunal de Belgrad. El març d'aquest any, el tribunal va condemnar set soldats serbis a 20 anys de presó per la matança d' Ovcarà i uns altres sis homes van ser condemnats a penes de 5 i 15 anys de presó. (OJ) *UPI.com*, 23/06/09

Un tribunal especial serbi per a crims de guerra acusa 17 ex membres de l'Exèrcit d'Alliberament de Kosovo (KLA, en les seves sigles en anglès) pels crims comesos contra civils el 1999 durant la rebel·lió ètnica albanesa contra el règim serbi de Kosovo. El grup ha estat acusat d'assassinar a com a mínim 52 serbis 'no lleials', a membres de la comunitat romaní i a albanesos i de violar un gran nombre de dones de Gnjilane, a l'est de Kosovo. Nou membres de l'anomenat grup de Gnjilane es troba ja sota custòdia a Belgrad però la resta continuen desapareguts. El grup va ser liderat per Fazlija Ajdari, exmembre del KLA. L'acusació assenyala que Ajdari i dos altres sospitosos - Redzep Aliji and Sacir Saciri - actualment en parador desconegut, són els responsables d'haver ordenat les atrocitats. Els nou membres del grup continuaran detinguts fins que se celebri el seu judici, en tant que els vuit fugitius seran jutjats *in absentia*. (OJ) *Adnkronos*, 26/06/09

OCEANIA

El Tribunal Suprem de New South Wales ha escoltat els testimonis en contra del soldat Dragan Vasiljkovic, nascut a Sèrbia i criat a Austràlia, acusat d'haver violat i torturat a ciutadans no serbis i qui, aparentment, es vanagloriava d'haver assassinat les seves víctimes durant la guerra que va tenir

lloc a l'ex Iugoslàvia. Vasiljkovic ha negat els càrrecs que se li imputen i que van sortir a la llum el setembre del 2005 quan The Australian va publicar un article que detallava les seves presumptes activitats quan ocupava el càrrec de comandant de la unitat paramilitar sèrbia, en la qual se'l coneixia pel nom de capità Dragan. Si bé les acusacions mai no han estat contrastades en un tribunal per a crims de guerra, el Tribunal Suprem de New South Wales ha divulgat la informació sobre les activitats de Dragan Vasiljkovic durant una audiència per aclarir la denúncia que aquest ha presentat contra Nationwide News (editor de The Weekly Australian) per difamació. Vasiljkovic podria ser jutjat en un tribunal internacional, ja que el Tribunal Federal Australià ha ordenat la seva extradició a Croàcia on és buscat per presumptes crims de guerra. Tanmateix, com l'apel·lació presentada per Vasiljkovic per no ser extraditat no es discutirà fins que finalitzi l'audiència per difamació, el Tribunal Suprem de NSW és el que, de fet, actua com a tribunal per a crims de guerra. (OJ) *The Australian Business*, 02/05/09

6. LLEIS D'AMNISTIA

ÀFRICA

CONGO, RD: El Govern concedirà l'amnistia, que perdona 'actes de guerra i d'insurgència', als grups rebels de la República Democràtica del Congo (RDC) i a les milícies de la províncies del nord i sud de Kivu, on des del 2006 s'ha produït el desplaçament del voltant d'un milió de persones. L'amnistia forma part de l'acord de pau que va posar fi a mesos d'intensos combats entre els insurgents tutsi, les tropes governamentals i la milícia pro governamental de Kivu Nord però exclou els actes que constitueixin crims de guerra, crims contra la humanitat i genocidi. Segons l'acord de pau, més de 15.000 combatents rebels, inclòs el Congrés Nacional per a la Defensa del Poble (CNDP, en les seves sigles en anglès) de majoria tutsi, passen a formar part de l'exèrcit. El general Laurent Nkunda, fundador i ex líder del CNDP, va ser arrestat el gener d'aquest any a Rwanda i ha estat acusat per la RDC d'haver comès crims de guerra. Els ministres d'assumptes exteriors de Rwanda i de la RDC declaren que Nkunda podria ser enviat a un tercer país en tant que les dues nacions, que van ser enemigues durant els cinc anys de conflicte, ultimen els detalls del seu trasllat a les autoritats congoleeses. El general Jean Bosco Ntaganda, substituït de Nkunda en el CNDP, està sent buscat per la CPI pel reclutament de menors soldats. Es creu que Ntaganda ocupa un càrrec molt important en l'exèrcit congolès, que es prepara per llançar una ofensiva contra els rebels rwandesos hutu al sud de Kivu amb el suport de les forces de manteniment de la pau de l'ONU. (AMN) *RNW International Justice*, 08/05/09

NÍGER: El president Umaru Yar'Adua compleix la seva promesa i firma l'amnistia per als insurgents del Delta del Níger que lliuren les armes i cessen les hostilitats. El període de gràcia és de 60 dies i finalitza el 4 d'octubre. L'amnistia comporta el perdó incondicional per a cada una de les persones implicades incloses aquelles que estan sent jutjades com Henry Okah, líder del Moviment per a l'Emancipació del Delta del Níger (MEND, en les seves sigles en anglès). (AMN) *AllAfrica.com*, 26/06/09

El president Umaru Musa Yar'Adua manté l'oferta feta pel Govern Federal de concedir amnistia als militants del Delta del Níger que abandonin les armes i agrega que el Ministeri d'Interior Federal està supervisant la posada en marxa del pla. Yar'Adua també reitera el compromís de la seva administració a aplicar el Pla Mestre per al Delta del Níger, de 25 anys de durada, però destaca que la pau i l'estabilitat són requisits indispensables per poder dur-lo a terme. El president promet que el Govern Federal farà tot el possible per restaurar la pau i la seguretat a la zona i afirma que Nigèria està disposada a continuar exercint un paper important a Darfur, el Golf de Guinea i en altres parts de l'Àfrica sota els auspicis de les

Forces de Manteniment de la Pau de la Unió Africana. El líder nigerià ha aplaudit la firma de quatre acords entre ambdós països. (AMN) *The Guardian News*, 23/05/09

El Moviment per a l'Emancipació del Delta del Níger (MEND, en les seves sigles en anglès) el major grup armat del país, rebutja l'oferta del president Umaru Yar'Adua de concedir-los l'amnistia i declara que continuarà la seva campanya fins que es corregeixin les injustícies que s'han comès en aquesta regió petrolera. El MEND sosté que la crisi únicament podrà resoldre's si les autoritats reconeixen les causes. Segons dades oficials, des dels anys setanta, Nigèria, el major país productor de petroli de l'Àfrica, ha extret més de 300 mil milions de dòlars de cru dels estats del sud del delta però el nivell tan elevat de l'atur, la degradació del medi ambient que ocasiona l'extracció de petroli i de gas i la falta de recursos bàsics com l'aigua i l'electricitat, han portat els joves de la regió a prendre les armes. Akpomujiaga Ojeh, investigador del delta del Níger declara que una distribució més equitativa dels ingressos serviria de catalitzador per assolir la pau i l'estabilitat a la regió. (AMN) *Voice of America News*, 05/06/09

Després d'una primera reunió per mantenir converses de pau, el president de Níger Mamadou Tandja promet l'amnistia als rebels tuareg si aquests es desarmen. Tandja assenyala que els perdona perquè desitja que hi hagi pau a Níger però que no és possible construir un país amb les armes a la mà. Tanmateix, fins al moment els rebels no han donat resposta a l'oferta del president. Tandja es va reunir amb els tuareg a Agadez en el que va ser el seu primer viatge a la zona de conflicte des que va esclatar la rebel·lió en el 2007. El president s'havia negat a mantenir converses amb els rebels durant els dos últims anys, acusant-los de bandits i de traficants de droga. Els tuareg són tribus nòmades que han deambulat pel Sàhara durant segles abans que les nacions de la regió guanyessin la independència. (AMN) *AFP*, 03/05/09

SRI LANKA: El president de Sri Lanka concedeix el perdó a 585 desertors militars que es trobaven presos a la presó principal de Colombo. L'anunci coincideix amb Boson, la celebració de l'arribada del budisme a Sri Lanka fa més de 2.500 anys. Un oficial militar declara que la majoria de les desercions es van produir fa diversos anys però no en anys recents malgrat els durs enfrontaments amb la guerrilla separatista dels tigres tàmilis que finalment van ser vençuts el mes passat. En el 2003, el Govern va llicenciar oficialment de les forces de seguretat 51.000 desertors. (AMN) *AFP*, 07/06/09

EUROPA

TURQUIA: Turquia rebutja concedir una amnistia general al PKK però pren una actitud més conciliadora per trobar una solució. Els generals han indicat que estarien a favor d'introduir canvis en la legislació que poguessin facilitar el que la guerrilla "baixés de les muntanyes". Murat Karayilan, comandant del PKK, ha declarat que la guerrilla ja no busca la independència d'un estat kurd sinó el reconeixement dels drets dels kurds i la seva identitat ètnica. Karayilan no descarta abandonar les armes però assenyala que és precís acordar un mètode. El grup, qualificat d'organització terrorista per Washington i per la Unió Europea, han declarat un alt al foc en diverses ocasions però s'ha negat a dissoldre's. La pobresa i la desocupació - d'un 50 per cent - han contribuït a que es produeixi un flux regular en el reclutament de membres del PKK, per la qual cosa un programa de desmobilització hauria d'incloure un pla per millorar l'economia local. A més, els Village Guards, una milícia rural creada per l'Estat per protegir als pobles del PKK, proporciona mitjans de vida a aproximadament 500.000 persones. (AMN) *Reuters*, 15/05/09

ÀSIA

FILIPINES: El coronel Armand Rico, de l'exèrcit filipí informa que dinou membres del grup separatista

Moro Islamic Liberation Front (MILF), s'han entregat al Govern, entre ells els comandants Magondatu Limbuna (àlies Black Mission), Agonto Baas (sobrenomat Commander Ago) i 17 dels seus seguidors. Rico agrega que els ex combatents van entregar 21 armes de foc a canvi de diners en metàl·lic i de posar en marxa la documentació perquè se'ls concedeixi l'amnistia. El MILF ha estat lluitant durant dècades per crear un estat islàmic independent al sud de les Filipines. Les converses de pau entre el Govern i els 11.800 membres que conformen el grup rebel van fracassar l'agost del 2008, després del qual els comandaments més radicals del MILF van planejar atemptats mortals contra les comunitats cristianes de la regió de Mindanao. *(AMN) Xina View, 02/06/09*

IRAQ: El primer ministre iraquí Nouri al-Maliki declara davant de líders shiites i sunnites que modificarà la Llei d'amnistia del 2008 perquè la seva aplicació ha permès que massa persones acusades de corrupció i de terrorisme hagin sortit en llibertat i agrega que s'han introduït moltes esmenes que no han estat apropiades per a l'esmentada Llei a partir de la versió original presentada pel Govern. Al-Maliki considera que l'augment de la violència ha estat la raó per la qual algunes persones han estat posades en llibertat sota la versió actual de la Llei que concedeix el perdó als terroristes que no hagin ocasionat una mort de manera directa. Al-Maliki també ha declarat que l'alliberament per part dels EUA de més de 3.200 detinguts ha contribuït a l'augment de la violència. L'Iraq va aprovar la Llei General d'Amnistia el febrer del 2008 en un esforç per part d'al-Maliki d'apropar els sunnites al procés de reconciliació i reconstrucció del país. El maig d'aquell mateix any, el Consell de Ministres de l'Iraq va introduir esmenes a la Llei i va excloure els presos que haguessin comès crims greus, com actes de terrorisme contra l'Estat. El juny de 2008 el Consell Suprem va informar que s'havien retirat els càrrecs contra 75.000 persones i que unes altres 20.000 quedarien en llibertat. *(AMN) Jurist, 23/05/09*

PAKISTAN: Els socis de la coalició de la província de Sindh decideixen no concedir amnistia als criminals 'Anti Estat' responsables de la recent onada de violència a Karachi, en la qual van morir 34 persones i que qualifiquen de conspiració per desestabilitzar el govern provincial. La decisió s'ha pres durant una reunió d'alt nivell mantinguda amb el ministre Qaim Ali Shah. El ministre d'interior Zulfiqar Mirza; el líder del Moviment Muttahida Qaumi, Farooq Sattar i el líder del Partit Nacional Awami, Amin Khattak, afirmen que els tres partits, que són pacífics i acaten la Llei, van denunciar els fets amb una sola veu. *(AMN) Dawn.com, 01/05/09*

TAILÀNDIA: Direk Thuengfang, president del Comitè de Reconciliació per la Reforma Política i l'Esmena de la Constitució, declara que el mateix iniciarà els seus treballs aquest dijous vinent i disposarà d'un termini de 45 dies per presentar les seves recomanacions i agrega que el principal objectiu del Comitè serà la reconciliació. Direk s'ha negat a donar detalls sobre quins articles del capítol aprovat per la junta en el 2007 s'haurien d'esmenar i s'ha mostrat reservat respecte a la possibilitat de concedir amnistia als polítics a qui durant cinc anys no se'ls ha permès participar en la vida política del país perquè no considera que el Comitè hagi de discutir aquest assumpte en aquests moments. El primer ministre Abhisit Vejjajiva ha manifestat la seva confiança en la qual el públic acceptarà de bon grat la creació del Comitè. *(AMN) The Nation, 03/05/09*

7. COMISSIONS DE LA VERITAT I ALTRES COMISSIONS

ÀFRICA

CONGO, RD: Continua la recerca de la millor fórmula que permeti donar a conèixer la veritat entorn dels

crims comesos a la República Democràtica del Congo (RDC), especialment a Ituri, al nord-est del país, on durant anys les atrocitats i violacions massives de drets humans han quedat impunes. Diverses ONG creuen que la impunitat per aquests crims pot crear un nou punt de trobada per a la dissidència i ocasionar una reacció violenta per part de les víctimes. Gilbert Tandia, activista en drets humans i expert congolès en resolució de conflictes, creu que un fòrum similar al procés Amani (que significa 'pau' en suahili) llançat el gener de 2008 per restaurar la pau a Kivu nord i sud, ajudaria que la gent de la localitat visqués en major harmonia. Aquest punt de vista és compartit per Jean Claude Sady, activista de l'Ituri Council of Faiths, que assegura que la creació d'una Comissió de la Veritat i la Reconciliació especialment dissenyada per a Ituri seria summament positiva. D'altra banda, Innocent Mayembe, president del tribunal militar d'Ituri, és una de les poques figures judicials que recolza la proposta. (CV) *IPS*, 22/05/09

LIBÈRIA: La Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria publica el seu informe final sobre el conflicte civil liberianès que va finalitzar en el 2003. L'informe recomana que el Govern processi els responsables de greus violacions de drets humans a partir de 1979 i durant els 24 anys següents. La Comissió ha escoltat el testimoni de milers de víctimes i victimaris. Sam Nimely, representant del Sistema de Justícia transicional de la Conferència Nacional, declara que el processament judicial és una forma d'avançar en el procés de reconciliació del país i que ha de jutjar a qui van assassinar i als qui van finançar la guerra. (CV) *Voice of America*, 22/06/09

Jerome Verdier, president de la Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria insta els seus compatriotes a superar les cicatrius que ha deixat la guerra civil i assenyala que és precís que la població deixi de considerar-se de Grebo, Loma o Kpelleh per sentir-se un sol poble. Verdier pronuncia aquestes paraules quan dona inici a una conferència nacional de cinc dies per debatre els resultats de la investigació duta a terme per la Comissió i el camí cap a la reconciliació. El mandat de la Comissió, creada a partir del model sud-africà, finalitzarà el dia 3 de juny, data en la qual donarà a conèixer públicament les recomanacions. La Comissió es va crear en el 2006 per investigar les violacions de drets humans i els crims de guerra perpetrats durant les dues guerres consecutives que van afectar Libèria entre 1989 i el 2003 i que van deixar 250.000 morts. Al llarg d'aquests últims anys, la Comissió ha escoltat el testimoni de figures clau del conflicte però no pot obligar a ningú a pujar a l'estrada ni jutjar els qui testifiquin sinó que únicament pot recomanar que aquestes persones siguin processades. El gener d'aquest any els membres de la Comissió van indicar que recomanaria la creació d'un tribunal especial que jutgés als responsables de crims de guerra i de violacions de drets humans perpetrades durant el conflicte. La setmana passada, Prince Johnson, exsenyor de la guerra que s'ha convertit en senador, va advertir que es resistiria a qualsevol intent de processar-lo. (CV) *AFP*, 15/06/09

El Secretariat d'ONG de Dones de Libèria (WONGOSOL, en les seves sigles en anglès) coincideix en la necessitat de castigar als màxims responsables i senyors de la guerra que van participar en el conflicte de Libèria. Les dones, en les seves recomanacions a la Comissió de la Veritat i la Reconciliació, suggereixen condemnes de presó i treballs forçats per als capítosts de les faccions extingides i per als senyors de la guerra i destaquen la importància de crear un tribunal especial per a crims de guerra al país. Així mateix, recomanen que a aquestes persones se'ls prohibeixi exercir cap càrrec públic i que es requirixin els béns dels senyors de la guerra que no han mostrat voluntat de col·laborar amb la Comissió i manifesten estar disposades a estudiar la possibilitat que es concedeixi amnistia a qui hagi dit la veritat dels fets, mostrin remordiment i demanin perdó a les víctimes. Els grups han assenyalat, no obstant això, que els menors que van ser reclutats per força, han de ser amnistiats. (CV) *Liberian Journal*, 02/06/09

Els delegats de la Comissió de la Veritat i la Reconciliació (CVR) de Libèria recomanen la creació d'un tribunal per a crims de guerra que jutgi als responsables dels crims comesos durant la guerra civil que va

tenir lloc al país entre 1989 i 2003. Tretze representants de cada una de les 15 comarques de Libèria es reuneixen amb la CVR durant una setmana de consultes per recollir l'opinió popular. Els delegats demanen una amnistia general per a menors i altres persones reclutades de manera forçosa i per a aquells responsables de violacions de drets humans que hagin revelat quin va ser el seu verdader paper en el conflicte durant les audiències públiques de la CVR. (CV) *Jurist*, 26/05/09

TOGO: El Govern de Togo nomena els membres de la Comissió de la Veritat, la Justícia i la Reconciliació poc després d'una reunió del consell de ministres a Lomé. La Comissió, creada a partir d'una ronda de consultes que es van iniciar el 15 d'abril del 2008, compta amb el suport de l'Alt Comissionat de l'ONU per als Drets Humans i serà presidida pel bisbe catòlic, Nicodeme Barrigah. Kisseme Tchagai Walla, expresident de la Comissió Electoral Nacional Independent de Togo, ha estat nomenat per a la vicepresidència. La Comissió haurà d'aclarir els fets ocorreguts a Togo de 1959 al 2005, anys d'intensa violència política. (CV) *The Guardian*, 29/06/09

UGANDA: L'Uganda People's Congress (UPC) declara que la creació d'una comissió de la veritat ajudaria a Uganda a guarir les ferides del passat. Kasendwa Ddumba, exdirector general de l'Agència de Seguretat Nacional durant el règim d'Obote II, indica que els problemes d'Uganda van començar amb la crisi de 1966 i que durant tots aquests anys, ha circulat molta propaganda que ara és precís saber distingir de la veritat. Ddumba critica a l'oposició per sufocar els intents de crear la Comissió i suggereix que el Parlament postergui les eleccions del 2011 a favor d'un govern d'unitat nacional que doni pautes clares per a la creació d'una comissió de la veritat. (CV) *The New Vision*, 29/05/09

OCEANIA

ILLES SALOMÓ: L'arquebisbe Desmond Tutu es reuneix amb els directors de RAMSI, el coordinador especial, Graeme Wilson, el comandant de les forces policials, Denis McDermott i el subdirector especial Justin Fepulea i expressa gratitud per la presència de RAMSI a les Illes Salomó. Tutu agrega que la Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Sud-àfrica es va beneficiar molt del suport internacional que va rebre així com del suport de policies europeus que van oferir assistència igual com ho està fent la força policial de RAMSI. Graham Wilson indica que la presència de RAMSI a les Illes Salomó ha contribuït a la creació d'un Comitè de la Veritat i la Reconciliació el que permetrà que els ciutadans del país se sentin lliures de participar en aquest procés. (CV) *PacNews*, 01/05/09

8. REPARACIONS

BRASIL: El Govern del Brasil demana perdó per les tortures que van sofrir 44 grangers sota el règim militar que va dominar el país de 1964 a 1985 i anuncia compensacions per a les víctimes. A començaments dels anys setanta, els grangers van ser torturats i molts van perdre la seva llar i les seves collites, que van ser destruïdes pels soldats que buscaven informació sobre les guerrilles que operaven a Araguaia, una regió remota de l'estat de Para. El Ministeri de Justícia anuncia que els 44 rebran una indemnització d'aproximadament 71.000 dòlars USA i una pensió vitalícia de com a mínim dos salaris mensuals, que actualment equival a 465 dòlars. El Govern brasiler demana d'aquesta manera perdó oficialment i reconeix que la repressió no solament va afectar a militants de l'esquerra sinó que també va afectar a molts brasilers. Durant el conflicte amb la guerrilla d'Araguaia, els opositors al règim militar, la majoria d'ells radicals, van

establir les seves bases a la selva amazònica però en no conèixer bé la selva no van arribar a iniciar cap operació. L'exèrcit va descobrir les seves bases el 1971 i va enviar més de 10.000 tropes per aixafar l'alçament, causant 60 baixes entre els rebels i ocasionant la mort a molts civils, en tant que d'altres van ser empresonats o van desaparèixer. Contràriament a Argentina i Xile, el Brasil mai no va processar els membres de les forces armades pels abusos comesos durant la dictadura sinó que va proclamar una amnistia per a tots els brasilers - civils i militars -. *(RE) AP, 20/06/09*

Cinc ancians kenyans entaulen una demanda contra el Govern britànic per una dècada de tortures, repressió i degradació sota el règim colonial. Els kenyans - tres homes i dues dones d'entre 70 i 80 anys d'edat - viatgen al Regne Unit per presentar personalment aquesta denúncia davant dels Tribunals de Justícia i reclamar una indemnització. Els membres del grup declaren haver estat torturats en camps de concentració durant la repressió que va exercir el Govern Colonial Britànic contra el moviment d'independència kenyana en els anys 50 i començaments dels 60. Els advocats del grup han documentat 40 casos de tortura, inclosos la castració, l'abús sexual i la detenció il·legal. El cas el presenten l'Associació de Veterans de la Guerra Mau Mau i la Comissió de Drets Humans de Kenya i, en cas de ser efectiu, podria obrir el camí perquè el Govern britànic indemnitzi els qui van ser maltractats. Tanmateix, el Govern britànic indica que la demanda no té validesa pel temps que ha transcorregut i perquè la responsabilitat es va traslladar a les autoritats kenyana després de la independència del país el 1963. El Mau Mau va ser un moviment de grups de base de la tribu Kikuyu que va pretendre recuperar les terres espoliades pels colons britànics. Segons fonts oficials aproximadament 11.000 kenyans i 100 europeus van morir durant els enfrontaments però els grups de drets humans consideren que les baixes van ser molt superiors per part de Kenya. La Comissió de Drets Humans de Kenya assenyala que 90.000 kenyans van ser executats, van ser torturats o van ser mutilats durant aquell període, en tant que a uns altres 160.000 se'ls va mantenir detingudes en condicions espantoses. *(RE)RNW International Justice, 23/06/09*

SUDAN: Se celebra a Bor, capital de l'estat de Jonglei, una conferència de reconciliació en què participen representants dels comtats d'Ayod, Duk, Nyirol, Twic East i Urrol, en els quals es troben dues ètnies majoritàries: els lou nuer i els dinka bor. La conferència convocada pel Govern de Jonglei en col·laboració amb Sudan Pact i comptant amb l'organització sudanesa de mediació Reconcile International com a facilitadora, ha reunit caps comunitaris, comissionats, parlamentaris a nivell estatal, regional i nacional així com representants d'agències de Nacions Unides. *(RE) Sudan Tribune, 05, 10/05/09*

CODIFICACIÓ

JCP (justícia i construcció de pau), OJ (òrgans judicials), AMN (amnisties), CV (comissions de la veritat), RE (reparacions), RJ (reforma de la justícia) i ALTRES.

FONTS CONSULTADES DIÀRIAMENT

ACNUR, *Africa Focus*, *Afrol News*, Agence Europe (AE), Agence France Press (AFP), *Alertnet*, *Al-Ahram Weekly*, *Al-Hayat*, *Al-Quds al-Arabi*, *Al-Sharq al-Awsat*, *Al-Yasira*, *Al-Zaman*, Amnistía Internacional (AI), *Allafrica*, *Arms Dealing*, *Arms Trade Observer*, Asian Journal (AJ), *Assam Live*, BASIC, BBC, *Boletín de Prensa Árabe en Castellano*, *Al-Fanar* (AF), *Burundi Realités*, *China Daily*, Consell d'Europa, *Daily Dawn*, *Defence News*, *Desarme.org*, Deutsche Presse Agentur (DPA) *Digital Congo*, *Disarmament News*, ECHO, EFE, *El Espectador*, *El Tiempo*, *El País* (EP), Europa Press, *Expressindia*, *Financial Times* (FT), *Goasiapacific*, *Ha'aretz*, *Hiiran*, *Horn Afrik*, Human Rights Education Associates (hrea.org), Human Rights Watch (HRW), IANSA, *Independent Online* (IOL), International Crisis Group (ICG), Inter Press Service (IPS), IRIN, *Jakarta Post*, *Jeune Afrique*, *Kabar Irian News*, *La Opinión*, *La Vanguardia* (LV), *Le Monde* (LM), *Manila Times*, *Nation*, *Nato.int*, *Nepal News*, *Newshaiti*, *New Vision*, Norwegian Council for Africa (NCA), Norwegian Refugee Council (NRC), *Nueva Mayoría*, OCHA, *O Globo*, OSCE, Panapress, *Philippine Star*, *Prensa Libre*, *Punto de Noticias*, Refugees International (RI), *Reliefweb* (RW), Reuters, Security Watch, Somali National Reconciliation Conference (SNRC), South African Broadcasting Corporation (SABC), *Sudan Tribune*, *Tamil Net*, *The Assam Tribune*, *The Daily Star*, *The Guardian* (TG), *The Jordan Times* (JT), *The Kathmandu Post*, *The New York Times* (NYT), *The Times of India*, UN News (UN)

FONTS ESPECIALITZADES

African Transitional Justice Research Network, Asian Commission for Human Rights, Coalición por la Corte Internacional, Tribunal Penal Internacional Forum Asia, Global Justice Center, Human Rights Center-University of California- Berkley, International Center for Transitional Justice (ICTJ), International Network to Promote the Rule of Law (INPROL), Institute for Justice and Reconciliation (IJR), *Jurist*, Redress, Transitional Justice Forum, Transitional Justice Institute-University of Ulster Transitional Justice Network (AAAS), Trial Watch, Women's Initiatives for Gender Justice

GLOSSARI

ACNUDH (Alt Comissariat de les Nacions Unides pels Drets Humans), AIEA (Agència Internacional de l'Energia Atòmica), BM (Banc Mundial), CDHNU (Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides), CICR (Comitè Internacional de la Creu Roja), Dòlars (dòlars dels EUA), FMI (Fons Monetari Internacional), OMC (Organització Mundial del Comerç), OMS (Organització Mundial de la Salut)

ESCOLA DE CULTURA DE PAU, Programa de Drets Humans

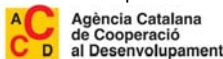
Mòdul A, Parc de Recerca - Universitat Autònoma de Barcelona

08193 Bellaterra, Espanya - Tel.: + 34 935 868 846 - Fax: +34 935 813 294

Web: www.escolapau.org E-mail: pr.dretshumans.escolapau@uab.cat

Us hi podeu subscriure gratuïtament a: <http://www.escolapau.org/programas/suscripcion.htm>

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

www.cooperaciocatalana.cat

Els continguts d'aquest estudi són responsabilitat exclusiva de l'Escola de Cultura de Pau i en cap cas poden considerar-se com l'opinió de la Generalitat de Catalunya.